

M&R BIURO PROJEKTÓW MIELOCH SP Z O.O.

UL. MACIEJA RATAJA 106A, 61-695 POZNAŃ

TEL./FAX. +48 61 826 92 49

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY OSTRÓW WIELKOPOLSKI

DATA OPRACOWANIA: MARZEC, KWIECIEŃ 2015R.

OPRACOWANIE: MGR INŻ. ARCH IWONA MIELOCH
MGR JOANNA SIERGIEJ

WSPÓŁPRACA: INŻ. ADAM SZNYDEL

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania	4
2. Podstawy formalno - prawne opracowania	4
3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
4. Metody pracy i materiały źródłowe	6

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
6. Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	9
6.1 Rzeźba terenu	9
6.2 Warunki geologiczno-gruntowe	9
6.3 Zasoby naturalne	9
6.4 Wody powierzchniowe	9
6.5 Wody podziemne	10
6.6 Gleby	11
6.7 Szata roślinna	11
6.8 Świat zwierzęcy	12
6.9 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	12
6.10 Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną	14
6.11 Dziedzictwo kulturowe	17

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU STUDIUM

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium	19
7.1 Cel opracowania projektu Studium	19
7.2 Ustalenia projektu Studium	20
7.3 Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	30
7.4 Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium	33
7.5 Istotne dla projektu Studium zapisy zawarte w ustawach	34

7.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium	35
8.	Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium, w tym:	36
8.1	Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	36
8.2	Oddziaływanie na warunki podłoża	36
8.3	Oddziaływanie na warunki wodne	37
8.4	Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	38
8.5	Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	39
8.6	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	40
8.7	Oddziaływanie na ludzi	41
8.8	Oddziaływanie na krajobraz	42
8.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	42
8.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	42
8.11	Transgraniczne oddziaływanie	42
9.	Rozwiązania alternatywne	42
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko	42
11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania	44
12.	Streszczenie	51

ZAŁĄCZNIKI

1. Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej
2. Lokalizacja obszaru opracowania względem obszarów chronionych
3. Dokumentacja fotograficzna
4. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski. Opracowywany projekt Studium... został wywołany uchwałą Nr V/37/2015 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 26 marca 2015r.: w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski. Niniejsza prognoza została sporządzona na podstawie art. 9 ww. ustawy.

Opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy Ostrów Wielkopolski o powierzchni ok. 207 km².

2. Podstawy formalno – prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 t.j.) na organie administracji opracowującym m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. Studium. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 tekst jednolity). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim, w oparciu o istniejące uwarunkowania, określenie m. in.:

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy,
- obszarów i zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu Studium na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o ile projekt studium nie uzyska odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającego ze stosownego uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Analizie i ocenie podlega projekt studium wraz z rysunkiem kierunków i rysunkiem uwarunkowań, stanowiącymi załączniki graficzne do tego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Proгноza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem Studium..., jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia Studium...

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie Studium form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie Studium rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem uwarunkowań i rysunkiem kierunków, stanowiącymi załączniki graficzne uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego

wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 tekst jednolity),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 tekst ujednolicony),
- ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 tekst jednolity),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyrody* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 909),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* z (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 196),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r., poz. 1422 t.j.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112 tekst jednolity),
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. Nr 0, poz. 914),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014r., poz. 1348).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W *Prognozie* przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń Studium... na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas klimatu województwa Wielkopolskiego, R. Farat (red.), IMGW w Poznaniu, 2004,
- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,

- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995, Meteorologia i klimatologia dla rolników. J. Gumiński, Warszawa 1954,
- Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu, 2002,
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruck, Poznań, 2005 r. Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruck, Poznań 2005,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013, WIOŚ, Poznań, 2014,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2014, WIOŚ, Poznań, 2015.

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna w skali 1:10000,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000,
- www.geoportal.gov.pl
- ostrowwielkopolski.e-mapa.net/

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr V/37/2015 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski, 2011r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski, zatwierdzone Uchwałą Nr XI/78/2011 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 21 czerwca 2011,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – 2010r.,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013, Warszawa 2007,
- II Polityka ekologiczna Państwa, Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, Warszawa 2003,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Ostrów Wielkopolski – Aktualizacja I na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017,
- Plan Rozwoju Lokalnego gminy Ostrów wielkopolski na lata 2005 – 2010,

Inne źródła:

- wizja terenowa (październik 2015 r.)
- dokumentacja fotograficzna (październik 2015 r.).

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 Prognozy.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono szereg badań terenowych, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o

środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Ostrów Wielkopolski jest gminą wiejską, położoną w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie ostrowskim. Od zachodu gmina graniczy z gminami Krotoszyn, Raszków i Sulmierzyce, od północy - z gminą Pleszew i Gołuchów, od wschodu z gminami Sieroszewice i Nowe Skalmierzyce, a od południa z gminami Odolanów i Przygodzice. W centralnej części gminy położone jest miasto Ostrów Wielkopolski, stanowiące odrębną jednostkę administracyjną. Całkowita powierzchnia gminy wynosi ok. 207 km². Gmina Ostrów Wielkopolski leży w południowej części wysoczyzny Kaliskiej nad lewym dopływem Prosny – Ołobokiem. Wysoczyzna Kaliska wg Kondrackiego jest przedłużeniem Wysoczyzny Leszczyńskiej. Charakterystyczne są liczne wzniesienia, których wysokość wynosi od 125 do 150 m n.p.m. W zachodniej części gminy występują liczne powierzchniowe formy ochrony przyrody, takie jak rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”, obszar chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy i obszary Natura 2000 „Dąbrowy Krotoszyńskie” i „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”. Stąd gmina nosi miano „zielonych płuc Ostrowa Wielkopolskiego”.

Gmina ma rolniczy charakter i na jej terenie dominuje zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna. Pomimo prawie 58% gruntów ornych, gmina, szczególnie część zachodnia znajduje się w otoczeniu rekreacyjnym. Co raz większy udział w użytkowaniu terenów mają grunty przeznaczone pod przemysł, produkcję i małe usługi, co świadczy o dynamicznym rozwoju Gminy.

Powierzchnia użytkowania gruntów gminy Ostrów Wielkopolski.

Wyszczególnienie	Razem w ha	Udział w powierzchni gminy [%]
użytki rolne, w tym:	13 312	64,3
grunty orne	12 001	58,0
sady	21	0,1
łąki trwałe	971	4,7
pastwiska	319	1,5
las i grunty zadrzewione i zakrzewione	5 754	27,8
tereny zabudowane i zurbanizowane, wody, drogi i inne	1652	7,9
Razem	20 718	100,00

Dane: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Ostrów Wielkopolski

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo z Ostrowem Wielkopolskim, miejscowości przyległe do Miasta, takie jak Gorzyce Wielkie, Wtórek i Lewków pełnią funkcję mieszkaniową, stanowiąc "sypialnię" Ostrowa Wielkopolskiego. Tereny wiejskie stanowią głównie funkcję produkcji rolno-spożywczej, ale także są miejscem rekreacji dla mieszkańców miasta Ostrowa. Miasto stanowi główne miejsce pracy dla mieszkańców Gminy, a także stanowi miejski ośrodek usługowy.

Gmina Ostrów Wielkopolski ze względu na swoją rolniczą działalność, charakteryzuje się przeciętną gęstością zaludnienia wynoszącą 91os/km², która jest niższa od gęstości zaludnienia województwa wielkopolskiego (116os/km²). Gminę zamieszkuje 18 909 osób. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy wynika z uwarunkowań geograficzno-przyrodniczych i historycznego rozwoju osadnictwa. Handel, rzemiosło i usługi podstawowe rozwijały się początkowo w Wysocku Wielkim i Sobótce. W późniejszych latach, od 1817 r. rozwój gospodarczy był stymulowany przez obwody powiatu odolanowskiego, którymi zarządzali komisarze. Istniało osiem komisariatów obwodowych: Ostrów Północ, Ostrów Południe, Sieroszewice, Skalmierzyce, Odolanów, Raszków, Czarny Las i Sośnie, które funkcjonowały do początku 1928 r., kiedy to na ich miejsce powołano wójtostwa obwodowe. Niemniej jednak dominującą funkcją na przestrzeni lat było rolnictwo. Do dnia dzisiejszego, dominuje zabudowa ekstensywna. Powierzchnia

zabudowy rzadko kiedy przekracza 25%. Lasy, obszary chronione oraz podział na część zachodnią i północno-wschodnią mają duży wpływ na rozwój przestrzenny Gminy Ostrów Wielkopolski.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizycznogeograficzne wg Kondrackiego obszar gminy należy do prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionu Nizina Południowowielkopolska, mezoregionu Wysoczyzna Kaliska.

Tereny gminy nie posiadają dużych deniwelacji terenu. Wysokości względne pomiędzy dnami dolin a kulminacjami płatów wysoczyznowych są niewielkie i wynoszą od 20m do 60m. Obszar opracowania znajduje się na wysokości od ok. 120m n.p.m w północno-wschodniej części, do ok. 155m n.p.m kierując się na południowy zachód.

6.2. Warunki geologiczno – gruntowe

Gmina pod względem geologicznym położona jest w obrębie Monokliny Przedsudeckiej, gdzie podłoże zbudowane jest ze skał permsko – mezozoicznych: piaskowców i iłów jury dolnej (liasu), mułowców jury środkowej (doggeru) oraz wapieni i margli jury górnej (malmu), które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych.

Większa część gminy położona jest w strefie występowania piasków i żwirów wodnolodowcowych stadiu mazowiecko-podlaskiego zlodowacenia środkowopolskiego. W dnie doliny Ołoboku w osady te włożone są młodsze mułki, piaski i żwiry, związane z holocenem działalnością tej rzeki. W strefie niższych teras dolinnych wśród tych ostatnich osadów występują holoceniczne torfy, powstałe w pierwotnie wypełnionych wodą, a następnie zarastających roślinnością wodną obniżeniach odciętych zakoli meandrowych Ołoboku (tzw. starorzeczka).

Mięszość osadów czwartorzędowych w obrębie struktury dolinnej osiąga od 130 do ok. 200 m. Osady trzeciorzędowe, zalegające pod czwartorzędowymi, zbudowane są w górnej części z iłów, mułków i piasków młodsze neogenu, a niżej z iłów, mułków, mułowców, węgla brunatnych oraz piasków z przerostami węgla, piaskowców i żwirów.

Podłoże mezozoiczne zalega na wysokości kilku do kilkunastu metrów poniżej poziomu morza (130-190 m pod powierzchnią terenu). Tworzą je głównie iły, iłowce, mułowce i margle triasu górnego. W strefie zrzuconej tektonicznie (rów tektoniczny) występują także resztki osadów jury dolnej, wykształcone w postaci iłów, iłowców, mułowców i piasków.

6.3 Zasoby naturalne

Gmina Ostrów Wielkopolski jest uboga w surowce mineralne. Na jej terenie występują udokumentowane złoża: gazu ziemnego - w południowo - zachodniej części opracowania (m. Radziwiłów) i południowo – wschodniej części (m. Wysocko Wielkie), a także złoża kruszywa naturalnego (okolice Kwiatkowa) i piasków (m. Karski i Pruślin). W większości przypadków wydobywanie ma charakter lokalny i zabezpiecza potrzeby mieszkańców gminy.

6.4. Wody powierzchniowe

Gmina Ostrów Wielkopolski leży na pograniczu dorzeczy Odry i Warty. Północna część gminy należy do dorzecza Warty. Głównymi ciekami wody z tego obszaru jest płynący równoleżnikowo Ołobok (5,7km) i jego dopływy - Niedźwiada i Struga Ostrowska. Pozostała część gminy leżąca na zachód od miasta należy do dorzecza Odry. Największym ciekim na tym terenie jest dopływ Baryczy – Kuroch (4,9km), który płynie w kierunku północnym. Ołobok i Kuroch są ciekami III rzędu. Do wód powierzchniowych na terenie gminy Ostrów należą również wody stojące, stawy oraz rowy.

Jakość wód

Północny obszar opracowania położony jest w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych JCWP – rzeki Warty (odcinek Ołobok do Niedźwiady). Rzeką Warta jest wielką rzeką niziną o charakterze silnie zmienionym. Stan jednolitych części wód dla rzeki Warty i rzeki Ołobok jest zły. Zgodnie z oceną stanu jednolitych części wód za rok 2014 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych opracowaną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu dla rzeki Ołobok do Niedźwiady w punkcie pomiarowo – kontrolnym w rejonie obszaru opracowania - Czekanów, osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. Ze względu na fakt, iż wody cieku sklasyfikowano pod względem elementów biologicznych do klasy III, pod względem elementów hydromorfologicznych do klasy II, a pod względem elementów fizykochemicznych określono jako poniżej poziomu dobrego, stan ekologiczny określono jako umiarkowany. Stanu chemicznego nie oceniono. Stąd celem środowiskowym dla tej jednolitej części wód powierzchniowych jest dążenie uzyskania stanu ekologicznego co najmniej dobrego. Natomiast zachodnia część gminy należy do JCWP – rzeki Odry (odcinek rzeki Kuroch). Stan jednolitych części wód dla rzeki Odry i rzeki Kuroch jest zły. Dla rzeki Kuroch w punkcie pomiarowo – kontrolnym po za granicami opracowania - Uciechów, osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. Ze względu na fakt, iż wody cieku sklasyfikowano pod względem elementów biologicznych do klasy IV, pod względem elementów hydromorfologicznych do klasy II, a pod względem elementów fizykochemicznych określono jako poniżej poziomu dobrego, stan ekologiczny określono jako słaby, a chemiczny dobry. Stąd celem środowiskowym dla tej jednolitej części wód powierzchniowych jest dążenie uzyskania stanu ekologicznego co najmniej dobrego.

6.5. Wody podziemne

Gmina Ostrów Wielkopolski – w swoich granicach administracyjnych - położona jest na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 310 „Dolina kopalna rzeki Ołobok” o powierzchni ok. 19,6 km², w utworach czwartorzędowych. Szacunkowy zasób dyspozycyjny to 21 tys. m³/dobę. Ponadto południowo-wschodni fragment gminy znajduje się w zasięgu GZWP 303 Pradolina Barycz-Głogów o łącznej powierzchni 1583 km². Jest to zbiornik porowy, o średniej głębokości na poziomie 10m, a niewielki zachodni fragment gminy znajduje się na terenie nieudokumentowanego GZWP 309 Smoszew-Chwaliszew-Sulmierzyce, Poziom gruntowy związany z piaskami i żwirami rzecznyymi holocenu oraz utworami wodonośnymi pochodzenia wodnolodowcowego nie spełnia warunków do budowy większych ujęć podziemnych. Poziom wgłębny związany z piaskami i żwirami śródglinowymi i podglinowymi jest najczęściej poziomem naporowym, przy dużej ilości zmienności miąższości osadów od 3,0 do 15,0 metrów. Na obszarach wysoczyznowych wykształcony jest poziom wód wgłębnych czwartorzędu związany z międzyrzeczem Ołoboku – Baryczy. Na równinie akumulacji peryglacyjnej na południe od doliny Baryczy wody gruntowe zalegają średnio na głębokości 0,8 – 1,2 m.

Jakość wód podziemnych

Gmina Ostrów Wielkopolski, zgodnie z podziałem JCWPd do 2015r. położona jest w dwóch jednolitych częściach wód podziemnych nr 74 (część zachodnia) i nr 77 (część północno-wschodnia). Oraz według podziału na lata 2016-2021, zachodni fragment gminy znajduje się w zasięgu jednolitych części wód podziemnych nr 80, a północno-wschodni w zasięgu nr 81. Zgodnie z „Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2014r. (wg badań PIG) przedstawioną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w punkcie pomiarowo – kontrolnym w sąsiedztwie obszaru opracowania - Ostrów Wielkopolski, dla jednolitej części wód podziemnych nr 74 (80), do której należy zaliczono generalnie wody do III klasy surowej oraz III klasy końcowej w okresie wiosennym oraz do III klasy surowej i II klasy końcowej w okresie jesiennym. Natomiast punkcie pomiarowo – kontrolnym w pobliżu obszaru opracowania - Krępa, dla jednolitej części wód podziemnych nr 77 (81), do której on należy zaliczono wody do V klasy surowej oraz IV klasy końcowej w okresie wiosennym jak i w okresie jesiennym. Przy czym stan jednolitych części wód podziemnych dla tych obszarów został określony jako zadowalający. Do głównych celów środowiskowych dla tych obszarów

będzie dążenie do przynajmniej dobrego stanu oraz zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych i zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych.

6.6. Gleby

Gleby na terenie gminy Ostrów Wielkopolski nie są jednorodne. Powstały w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego, w obszarze wysoczyzny drugiego zlodowacenia. Pokrywę glebową gminy tworzą przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: rdzawe, bielcowe, płowe i brunatne, powstałe na ubogich skałach macierzystych, a także gliny i pyły. Są to gleby o średniej i słabej przepuszczalności dla wód opadowych, wrażliwe na warunki klimatyczne i skłonne do przesuszeń.

Podział Polski na regiony glebowo – rolnicze (Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach) wskazuje, iż gmina Ostrów Wielkopolski należy do czterech regionów glebowo – rolniczych. Północno – zachodnia część to Region Ostrowsko – Głuchotański. Występuje w nim przewaga kompleksu 4 (żytni dobry) z dużym udziałem gleb kompleksu 5 (żytni dobry) i 8 (żytni słaby). Północno – wschodnia część to region Grabowski. Dominują tu gleby kompleksu 7 (żytni słaby). Zachodnia i środkowa część to Region Odolanowski z przewagą gleb kompleksu 9 (żytni b. słaby) i 6. Południowo – wschodnia część to Region Ostrzeszowski z przewagą gleb kompleksu 6 i 7.

Na północ od Ostrowa Wielkopolskiego skałami macierzystymi są gliny i piaski gliniaste, na których wykształciły się gleby bielcowe lub brunatne. W sąsiedztwie cieków i płaskich terenów, ze względu na dużą ilość materiałów organicznych wykształciły się czarne ziemie właściwe, zaliczane do klasy II i III. W zachodniej części, większość stanowią słabe gleby, V i VI klasy bonitacyjnej. Dna dolin rzek i cieków wypełniają mady, gleby mułowo-torfowe, murszowe i murszowate, lokalnie brunatne i czarne ziemie.

6.7. Szata roślinna

Obszar opracowania cechuje się krajobrazem rolniczym przekształconym, położonym przy ważnych szlakach komunikacyjnych oraz węźle komunikacyjno-usługowo-produkcyjnym, jakim jest Ostrów Wielkopolski. Na samym obszarze opracowania dominuje roślinność uprawiana na terenach rolniczych, ale również występuje roślinność synantropijna, zarówno segetalna, jak i ruderalna. Wśród roślinności segetalnej występują: palusznik nitkowaty, sporek polny i chwastnica jednostronna, a na żyzniejszych obszarach – żółtlica drobnokwiatowa i włośnica sina oraz szczawik żółty i komosa wielonasienna, uprawom zbożowym dodatkowo towarzyszą m. in.: chaber bławatek, mak polny i wyka czteronasienna, przy czym często pojawia się również miotła zbożowa i tomka oścista. Wśród roślinności ruderalnej najczęściej spotykane są: pokrzywa żegawka i pospolita, ślaz zaniedbany, serdecznik pospolity oraz łopian większy, wrotycz pospolity, krwawnik pospolity, babka lancetowata oraz wiele innych.

Zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne szczególnie o charakterze pasowym, spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi, ale także funkcję krajobrazowo-estetyczną i ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego. W zadrzewieniach przeważają takie gatunki drzew jak grusza, topole, wierzby, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne. Najcenniejsze gatunki roślin na obszarze opracowania występują w rezerwacie „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”, a także wzdłuż rzek Ołobok i Kuroch i ich dopływów.

Powierzchnie zadrzewione i zakrzewione występują głównie w zachodniej części gminy, pokrywając się z obszarami Natura 2000 PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, PLB 300002 „Uroczyska płyty Krotoszyńskiej” oraz rezerwatem „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”. Oprócz zieleni naturalnej istotne znaczenie dla krajobrazu gminy Ostrów Wielkopolski ma zieleń urządzona występująca w parkach wiejskich towarzysząca zabudowaniom podworskim i folwarcznym oraz na terenach zabytkowych cmentarzy.

6.8. Świat zwierzęcy

Fauna Ostrowa Wielkopolskiego jest typowa dla krajobrazu nizinnej Polski. Na terenach leśnych i rolnych występują jelenie, daniela, sarny i dziki. Z ssaków drapieżnych do pospolitych należą: łasica, tchórz i lis, rzadszymi są: borsuk, kuna leśna i wydra. Z nietoperzy pospolicie występują gacek brunatny i borowiec

wielki. W gminie oprócz pospolitych gatunków ptaków, takich jak szpak, wróbel, myszołów zwyczajny czy jastrząb, można spotkać pustułkę oraz kanię czarną i rdzawą. Z ptaków wodnych występują tu: kaczka krzyżówka, głowienka i łyska, a także koloniami gnieźdząca się mewa śmieszka. Wielkopolska jest regionem o dużym bogactwie fauny podlegającej dynamicznym przemianom, a z racji położenia jest też miejscem, gdzie znajdują się szlaki migracyjne i ostoje wielu gatunków ptaków i ssaków. Najbardziej wartościowym obszarem na terenie gminy, pod względem faunistycznym są obszary Natura 2000 PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie” (obszar ptasi), oraz PLB 300002 „Uroczyska płyty Krotoszyńskiej” (obszar siedliskowy).

Ze względu na występowanie rzek i cieków wodnych, na terenach przywodnych i podmokłych możliwość występowania płazów, gadów i mięczaków takich jak: kumak nizinny, ropucha szara, żaba trawna, traszka zwyczajna, jaszczurka zwinka, padalec i zaskroniec.

6.9. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego gmina Ostrów Wielkopolski położona jest w obrębie Dzielnicy Łódzkiej, która stanowi strefę przejściową między nizinami a Wyżyną Małopolską. Z kolei według regionalizacji klimatycznej przedstawionej przez A. Wosia gmina znajduje się w Regionie Południowowielkopolskim (R-XVI). Kraina ta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Średnia temperatura powietrza waha się od 7-8°C. Wiosny i lata są wczesne i ciepłe, zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą około 50 – 60 dni. Okres wegetacyjny trwa średnio około 210 - 220 dni. Charakterystyczna dla tej strefy jest także dość duża liczba dni pochmurnych około 120 – 130 dni w roku. Dni pogodnych rejestruje się tu około 50 - 60. Liczbę dni z przymrozkami jest oceniana się na od 105 do 118, natomiast mroźnych – na od 30 do 50. Roczne sumy opadów wahają się od 500 do 600mm.

Klimat lokalny gminy charakteryzują pomiędzy użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej, a wilgotnymi zajęętymi przez użytki zielone oraz dolinę rzeki Ołobok i mniejszymi dolinkami bocznymi. Obniżenia dolinne przyczyniają się do występowania mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur. Zjawiska podwyższonej wilgotności powietrza oraz większej częstotliwości występowania mgieł i zamglenia towarzyszą również płytko występującym wodom gruntowym, podmokłościom i stawom.

Ze względu na 30% udział lasów w powierzchni Gminy możliwy jest odczuwalny topoklimat obszarów zalesionych, gdzie wskutek osłonięcia przez okap leśny powierzchni granicznej, występują stosunkowo niewysokie wartości promieniowania cieplnego podłoża. Stąd też nocne spadki temperatury na obszarach zalesionych są znacznie mniejsze niż na obszarach sąsiednich. Ponadto obszary leśne zaburzają swobodne przemieszczanie mas powietrza zmieniając ich kierunek oraz tworząc nisze o charakterze czasowym, w których powietrze stagnuje.

Jakość powietrza

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza Gmina Ostrów Wielkopolski położona jest w zasięgu strefy wielkopolskiej dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu, dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu, a także pyłu zawieszonego PM_{2,5}. „Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2014” opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2015 roku wykazała, że strefa wielkopolska wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, w zakresie zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, ozonu i pyłu PM_{2,5} została zakwalifikowana w klasie A. Natomiast w zakresie zawartości benzo(a)pirenu ze względu na przekroczenie poziomu docelowego oraz pyłu PM₁₀ ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin zakwalifikowano strefę w klasie C. Jednocześnie pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską w całości w zakresie zawartości dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu zakwalifikowano do strefy A.

Kwalifikacja do klasy A oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Kwalifikacja do klasy B oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomów dopuszczalnych, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji. Kwalifikacja do klasy C oznacza, że stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza wskazujące kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

Klimat akustyczny

Na klimat akustyczny gminy Ostrów Wielkopolskiego wpływa występowanie lokalnych źródeł hałasu, do których zalicza się głównie hałas komunikacyjny. Pod względem komfortu akustycznego na terenie opracowania występują lokalne źródła hałasu, które mogą powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych* poziomów hałasu w środowisku (zmienionego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r.). Obowiązujące obecnie wartości wskaźników długookresowych mieszczą się w przedziałach: dla poziomu dziennej-wieczorno-nocnego L_{DWN} 50–70 dB, dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N 45–65 dB; w przypadku wskaźników krótkookresowych: dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia L_{AeqD} 50–68 dB, dla poziomu równoważnego hałasu w porze nocy L_{AeqN} 45–60 dB.

Klimat akustyczny środowiska obszaru opracowania kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy i kolejowy. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Na terenie Gminy nie prowadzono pomiarów akustycznych, jednakże w 2006 roku prowadzone one były przez oddział WIOŚ Poznań w 10 punktach pomiarowych w Ostrowie Wielkopolskim, zatem dane te można potraktować jako ważne dla obszaru opracowania. Przekroczenia dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia miały miejsce przy ul. Sienkiewicza, Partyzanckiej i Wrocławskiej w Ostrowie Wielkopolskim. Przekroczenia normy oscylowały od 3,4 dB do 8,0 dB. Natężenie ruchu pojazdów dla we wszystkich punktach pomiarowych wynosiło od 252 pojazdów na godzinę (ul. Wolności) do 1696 pojazdów na godzinę w rejonie ulicy Wrocławskiej. Droga krajowa nr 11 łączy Ostrów Wielkopolski z pobliskimi aglomeracjami Pleszewem i Ostrzeszowem, w związku z tym koncentruje się znaczny ruch pojazdów. Droga krajowa nr 36 łącząca Ostrów Wielkopolski z Krotoszynem charakteryzuje się znacznie mniejszym natężeniem ruchu.

Hałas komunikacyjny występuje również wzdłuż dróg wojewódzkich. Szczególną uwagę należy zwrócić na drogę wojewódzką nr 445 Odolanów – Ostrów Wielkopolski. Natężenie ruchu wg badania przeprowadzonego przez Wojewódzki Zarząd Dróg na drodze nr 445 średnio na dobę zanotowano aż 5 774 pojazdy.

Natomiast do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu kolejowego można zaliczyć: prędkość z którą porusza się pociąg, długość taboru, stan torowiska, lokalizacja torowiska względem istniejącego terenu, stan techniczny taboru, a także rodzaj podłoża torowiska. Przez teren gminy przebiegają 4 linie kolejowe, o łącznej długości ok. 45km. Pociągi osobowe i towarowe zatrzymują się na pięciu stacjach znajdujących się w granicy opracowania: relacja Ostrów Wielkopolski – Poznań - stacja Biniew; relacja Ostrów Wielkopolski – Łódź - stacja Czekanów; relacja Ostrów Wielkopolski – Krotoszyn - stacje Łąkociny i Daniszyn; relacja Ostrów Wielkopolski – Oleśnica - stacja Topola Mała. Hałas emitowany przez tabor kolejowy nie ma większego znaczenia również ze względu na subiektywnie mniejszą dokuczliwość i ograniczenia kursowania pociągów osobowych. Hałas kolejowy uciążliwy jest głównie nocą, a szczególnie objęte są m.in. tereny mieszkaniowe w odległości ok. 300 m. Największa część kolejowych przewozów pasażerskich stanowią przewozy związane z dojazdami do pracy oraz młodzieży do szkół w Ostrowie Wielkopolskim.

Na terenie miasta nie występują uciążliwe zakłady przemysłowe, które mogłyby wpływać na komfort akustyczny mieszkańców.

Pola elektromagnetyczne

Źródła pola elektromagnetycznego mogą być naturalne oraz sztuczne i mogą mieć różną częstotliwość. Do sztucznych źródeł należą: stacje i linie elektroenergetyczne przede wszystkim wysokich i najwyższych napięć, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych.

Przez teren gminy Ostrów Wielkopolski przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia WN110kV i WN400kV oraz średniego napięcia SN15kV. Przed oddziaływaniem pola elektroenergetycznego obowiązuje strefa ochronna, zwana pasem technologicznym mierzona od skrajnego przewodu linii o szerokości od 5m dla linii SN do 40m dla linii WN. Jednakże na terenie gminy nie prowadzono badań poziomu pól elektromagnetycznych oraz dotyczących oddziaływania promieniowania na środowisko, a w szczególności na zdrowie mieszkańców. Niemniej można przypuszczać, że aktualnie miejscami niesprzyjającymi dla ludności gdzie występują pola elektromagnetyczne są linie wysokiego napięcia.

6.10. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną

Na obszarze gminy Ostrów Wielkopolski zostały wyznaczone następujące formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. i są to: Obszar Natura 2000 – OZW PLH 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”, Obszar Natura 2000 – OSO PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy” oraz pomniki przyrody.

Natura 2000 – dyrektywa siedliskowa (OZW) PLH 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”

Ostoja położona jest w południowej Wielkopolsce, w zachodniej części Wysoczyzny Kaliskiej. Głównym celem jej utworzenia jest ochrona największego w Europie zwartego kompleksu lasów dębowych. Proponowana ostoja stanowi część płaskiej, zdenudowanej wysoczyzny dennomorenowej, zbudowanej głównie z glin zwałowych szarych zlodowacenia środkowopolskiego, o miąższości od 18 do 22 m. Skały macierzyste wykazują na rozległych obszarach znaczną spoistość, co powoduje długotrwałe stagnowanie wód opadowych w lokalnych zagłębieniach na powierzchni gruntu. W takich warunkach wykształciły się tam m.in. specyficzne gleby zaliczane do opadowo-glejowych. Na omawianym obszarze dominują powierzchniowo kwaśne dąbrowy z klasy Quercetea robori-petraeae, przede wszystkim dobrze zachowane fitocenozy dąbrowy trzcinnikowej, a także mokrej dąbrowy trzcinnikowej. Podkreślić należy także występowanie płatów acydofilnego lasu grabowo-dębowego Aulacomnion androgyni-Quercetum roboris - subendemicznego zespołu południowej Wielkopolski. Najżyźniejsze siedliska leśne Płyty Krotoszyńskiej porasta grąd środkowoeuropejski (przy wschodnich kresach swego zasięgu), a także, w najwilgotniejszych zagłębieniach, łęg olszowy i wiązowo-jesionowy. Na granicy swojego zasięgu wykształca się także uboga buczyna niżowa. Wśród roślinności nieleśnej na szczególną uwagę zasługują zbiorowiska torfowisk niskich (szuwały) i przejściowych objętych ochroną w rezerwacie "Mszar Bogdaniec", a także zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, spotykane w okolicach Chwaliszewa i Odolanowa.

Obszar Natura 2000 – dyrektywa ptasia (OSO) PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”

Dąbrowy Krotoszyńskie to jeden z największych i najbardziej znanych w Europie zwartych kompleksów lasów dębowych - tym samym jest to obszar o wybitnym znaczeniu z punktu widzenia Dyrektywy Siedliskowej. Na omawianym obszarze stwierdzono dotychczas występowanie 13 typów siedlisk z Załącznika I tej dyrektywy, w tym 3 uznane za priorytetowe oraz 4 mające znaczenie dla przedmiotów ochrony obszaru. Stwierdzono występowanie 23 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz kolejnych 42 migrujących gatunków ptaków, niewymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Jest to bardzo ważna ostoja dzięcioła średniego osiągającego tu liczebność około 450-460 par (ponad 4% populacji krajowej). Ostoja ma znaczenie ma również dzięcioła zielonosiwego (20-25 par - >1%). Obszar cechuje się

dużym bogactwem florystycznym (ponad 850 taksonów) oraz występowaniem licznych roślin zagrożonych i ginących w skali kraju i regionu (ponad 80). Wśród tych pierwszych na szczególne podkreślenie zasługuje populacja turzycy Buxbauma *Carex buxbaumii* - taksonu zagrożonego w Polsce i do niedawna uważanego za wymarły w Wielkopolsce. Ponadto obszar stanowi ważne, z chorologicznego punktu widzenia, skupienie flory górskiej na niżu. Do stwierdzonych tu gatunków z centrum występowania na obszarach górskich należą między innymi: przywrotnik prawie nagi *Alchemilla glabra*, jarzmianka większa *Astrantia major*, ostrożeń łukowy *Cirsium rivulare*, przytulinka wiosenna *Cruciata glabra*, skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*, przytulia *Schultesia Galium schultesii*, wiechlina *Chaixa Poa chaixii*, bez koralowy *Sambucus racemosa*, starzec Fuchsa *Senecio fuchsii*, starzec gajowy *S. nemorensis* oraz starzec kędzierzawy *S. rivularis*, przy czym niektóre z nich najprawdopodobniej już wymarły (skrzyp olbrzymi, wiechlina *Chaixa*). Rezultaty dotychczasowych, z pewnością niewystarczających, badań faunistycznych wskazują na obecność w granicach obszaru, co najmniej, 4 gatunków bezkręgowców z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz kilkunastu kolejnych gatunków bezkręgowców uznanych za zagrożone w Polsce. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”

Leśny rezerwat przyrody, położony 17 km na zachodzie od Ostrowa Wielkopolskiego, na północ od wsi Chruszczyny, w gminie Ostrów Wielkopolski. Utworzony został zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 1963 roku. Powierzchnia rezerwatu wg zarządzenia wynosi 16,62 ha. Rezerwat położony jest w leśnictwie Kamionka, Nadleśnictwo Krotoszyn.

Przedmiotem ochrony jest dąbrowa (las dębowy) charakterystyczna dla Południowej Wielkopolski. Na żyznych czwartorzędowych glebach zwalowych rośnie urozmaicony drzewostan: dęby (w wieku do 270 lat), sosna (okazy sięgające ok. 175 lat), grab, osika, brzoza, buk, świerk i poklon, a także olsza czarna. W runie tego lasu mieszanego występują m.in.: trzcinnik leśny, narecznica samcza, borówka czarna, turzycza pigułkowata, kłosówka miękka, gwiezdnicza wielkokwiatowa, kostrzewa olbrzymia, gajowiec żółty i marzanka wonna. Na terenie rezerwatu żyje wiele gatunków ptaków, w tym: dzięcioł czarny, grubodziób, wilga i dudek.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2013, poz. 627).

Na terenie gminy Ostrów Wielkopolski znajduje się 18 obiektów uznanych przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody za pomniki przyrody. Są to drzewa, grupy drzew oraz dwa głazy narzutowe.

LP	Data utworzenia	położenie geograficzne i administracyjne pomników przyrody położonych w województwie wielkopolskim powiat ostrowski, gminie Ostrów Wlkp.		opis formy ochrony przyrody			oznaczenie dziennika urzędowego w którym został ogłoszony akt o utworzeniu	Nr rejestru
		obręb ewidencyjny	forma własności	Przedmiot ochrony	Gatunek	Opis		
1.	20.05.1958r.	Lewków	Parafia Rzymsko-Katolicka	głaz narzutowy-2szt.		170x80x100	Orzeczenie nr 564 Prez.WRN w Poznaniu	49
2.	20.05.1958r.	Wtórek	Skarb Państwa	drzewo	dąb szypułkowy	obw.700cm, wys.19m, szer.kor.26m	Orzeczenie nr 573 Prez.WRN w Poznaniu	58
3.	20.05.1958r.	Bagatela	Skarb Państwa	głaz narzutowy		obw.7m, wys.2m	Orzeczenie nr 575 Prez.WRN w Poznaniu	60

4.	20.05.1958r.	Nowy Staw	Skarb Państwa	drzewo	dąb szypułkowy	obw.440cm, wys.18m	Orzeczenie nr 576 Prez.WRN w Poznaniu	61
5.	24.02.1983r.	Lewków	Skarb Państwa	grupa drzew	2 lipy drobnolistne	obw.220i260m, wys.20m	Decyzja Wydz.R,GŻ i L UW w Kaliszu/Dz.Urz. WRN nr4/83 poz.27/	485
6.	24.02.1983r.	Lewków	Skarb Państwa	drzewo	sosna wejmutka	obw.190m, wys.18m	Decyzja Wydz.R,GŻ i L UW w Kaliszu/Dz.Urz. WRN nr4/83 poz.27/	486
7.	24.02.1983r.	Lewków	Skarb Państwa	grupa drzew	4 lipy drobnolistne	obw.250-280m, wys.20m	Decyzja Wydz.R,GŻ i L UW w Kaliszu/Dz.Urz. WRN nr4/83 poz.27/	487
8.	24.02.1983r.	Lewków	Skarb Państwa	drzewo	lipa drobnolistna	obw.640m, wys.18m	Decyzja Wydz.R,GŻ i L UW w Kaliszu/Dz.Urz. WRN nr4/83 poz.27/	489
9.	24.02.1983r.	Lewków	Skarb Państwa	grupa drzew	2 sosny wejmutki	obw.150-180m, wys.15m	Decyzja Wydz.R,GŻ i L UW w Kaliszu/Dz.Urz. WRN nr4/83 poz.27/	490
10.	2.11.1983r.	Czekanów-Lewków	Parafia Rzymsko-Katolicka	drzewo	dąb szypułkowy	obw.460cm, wys.15m	Decyzja UW w Kaliszu 505/83	505
11.	2.11.1983r.	Lewków	Skarb Państwa	drzewo	dąb szypułkowy	obw.570cm, wys.20m	Decyzja UW w Kaliszu 506/83	506
12.	2.11.1983r.	Gutów	Skarb Państwa	drzewo	jesion wyniosły	obw.460cm, wys.30m	Decyzja UW w Kaliszu 507/83	507
13.	2.11.1983r.	Gutów	Skarb Państwa	drzewo	jesion wyniosły	obw.470cm, wys.30m	Decyzja UW w Kaliszu 508/83	508
14.	9.10.1983r.	Wysocko Wielkie	Skarb Państwa	drzewo	dąb szypułkowy	obw.400cm, wys.15m	Decyzja UW w Kaliszu 514/83	514
15.	9.10.1983r.	Wysocko Wielkie	Skarb Państwa	drzewo	klon polny	obw.285cm, wys.20m	Decyzja UW w Kaliszu 515/83	515
16.	9.10.1983r.	Wysocko Wielkie	Skarb Państwa	drzewo	topola czarna	obw.500cm, wys.20m	Decyzja UW w Kaliszu 516/83	516
17.	25.09.1985r.	Bagatela	Józef i Władysław Gdula	grupa drzew	5 dębów szypułkowych	obw.280-410cm, wys.25m	Zarz.Nr 31 Wojewody Kaliskiego / Dz.Urz.Woj. Kaliskiego nr 10/85 poz.137	542
18.	20.02.1989r.	Łąkociny		drzewo	lipa drobnolistna	obw.290cm, wys.20m	Rozp.Nr 6 Wojewody Kaliskiego / Dz.Urz.Woj. Kaliskiego nr 5/89 poz.30	555

6.11. Dziedzictwo kulturowe

Pierwsze informacje źródłowe o osadach: Wysocko Wielkie i Sobótka pochodzą z przełomu XIII i XIV wieku i związane są z istniejącymi na ich terenie kościołami. Rozległa parafia w Wysocku Wielkim od 1434 r. swoim zasięgiem obejmowała także miasto Ostrów. W wyniku II rozbioru Polski rejon Ostrowa Wielkopolskiego znalazł się w granicach Prus i otrzymał nazwę Prus Południowych. Zaborca zmienił podział administracyjny zajętych ziem. Utworzono wiele nowych powiatów, w tym odolanowski, który swoim zasięgiem objął teren całej gminy. Pod względem administracyjnym i policyjnym powiat od 1817 r. dzielił się na obwody, którymi zarządzali komisarze. Istniało osiem komisariatów obwodowych: Ostrów Północ, Ostrów Południe, Sieroszewice, Skalmierzyce, Odolanów, Raszków, Czarny Las i Sośnie, które funkcjonowały do początku 1928 r., kiedy to na ich miejsce powołano wójtostwa obwodowe. W 1887 r. powiat odolanowski podzielono na dwie części. Z czterech pierwszych komisariatów obwodowych utworzono nowy powiat ostrowski. Taki stan istniał do kwietnia 1932 r., kiedy zlikwidowano powiat odolanowski i w całości włączono go do powiatu ostrowskiego. Pierwszym starostą ostrowskim w odrodzonej Polsce był

Wojciech Lipski, właściciel dóbr w Lewkowie, Karskach i Michałkowie. W okresie okupacji miasto było konspiracyjną stolicą Wielkopolski. W Ostrowie przebywał Delegat Rządu oraz znajdowała się siedziba Komendy Okręgu Armii Krajowej. Od lutego 1942 r. działało tu także Kuratorium Wojskowe na województwo poznańskie. Ziemia ostrowska została wyzwolona spod jarzma okupacji hitlerowskiej 23 stycznia 1945 r. Do 1954 r. zachowano przedwojenny podział administracyjny powiatu. Dopiero w październiku 1954 r. w miejsce gmin powołano 39 gromad, których siedziby znajdowały się m.in. w Biniewie, Daniszynie, Gorzycach Wielkich, Lewkowie, Nowych Kamienicach, Sobótce i Wysocku Wielkim. Nowe jednostki nie były zdolne do samodzielnego działania i wypełniania funkcji terenowych organów władzy i administracji państwowej. dlatego też systematycznie likwidowano najmniejsze gromady. Dnia 1 stycznia 1973 r. utworzono gminę Ostrów Wielkopolski, w skład której weszły 32 sołectwa z pięciu następujących gromad: Biniew, Daniszyn, Gorzyce Wielkie, Lewków i Nowe Kamienice.

Na terenie gminy Ostrów Wielkopolski nie występują układy urbanistyczne i ruralistyczne wpisane do rejestru zabytków, nie utworzono też parków kulturowych. Jednakże zgodnie z mapą rejestrowych zabytków nieruchomości (dyrektywa INSPIRE) na terenie gminy znajduje się 6 obszarów chronionych, w miejscowościach: Sobótka, Górzno, Gutów, Lewków, Bagatela i Radziwiłłów.

Ponadto na terenie gminy istnieją cztery ruchome zabytki dóbr kultury wpisane do rejestrów zabytków:

Lp	Lp. rejestru	Miejscowość	Obiekt	Liczba przedm.	Liczba dziennika	Data wpisu
1.	137	Lewków	polichromia w pałacu	1	KL-IV-73/96/55	18.06.55
2.	140	Gorzyce Wielkie	krzyż przydrożny z rzeźbami	1	KL-IV-73/94/55	13.06.55
3.	163	Górzno	wyposażenie kościoła par.	23	PSOZ-Kal-30/39/95	12.10.95
4.	176	Szczury	wyposażenie kościoła par.	41	PSOZ-Kal-30/27/95	09.09.96

Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 poz. 1446 t.j.) przedstawia poniższa tabela.

Spis obiektów pochodzi z wypisu z zarządzenia Wojewody Kaliskiego z dnia 16 kwietnia 1997 roku w sprawie ogłoszenia decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kaliszu o wpisie zabytków nieruchomości i ruchomych dóbr kultury do rejestru zabytków województwa kaliskiego (Dz. Urz. Woj. Kal. Nr 9, poz. 43).

Lp	Lp. rejestru	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji	Data wpisu
1.	17	Sobótka	kościół parafialny Narodzenia NMP	KL-IV-73/64/53	30.10.53
2.	108	Lewków	oficyny pałacowe, park	KL-III-885/50/65	15.06.65
3.	154	Lewków	budynki gospodarcze w zespole pałacowym	KL-III-680/60/68	16.07.68
4.	155	Sobótka	dzwonnica przy kościele par.	KL-III-680/61/68	16.07.68
5.	213	Górzno	pałac i park	KL-III-680/236/68	21.10.68

6.	304	Wysocko Wielkie	Plebania	KL-III-880/82/70	20.02.70
7.	365	Sobótka	pałac i park	KL-III-880/33/73	01.03.73
8.	368	Bagatela	pałacyk myśliwski	KL-III-880/72/73	08.06.73
9.	461	Będziszyn	grodzisko stożkowate	KL-III-5340/21/85	04.02.86
10.	466	Czekanów	osada kultury przeworskiej	KL-III-5340/23/85	06.02.85
11.	473	Łąkociny	grodzisko wczesnośredniowieczne	KL-III-5340/54/85	29.03.85
12.	506	Gutów	dwór i park	KL-III-5340/10/90	05.03.90
13.	521	Wysocko Wielkie	kościół parafialny Podwyższenia Krzyża Świętego	KL-III-5340/122/90	31.12.90
14.	522	Szczury	Kościół parafialny Św. Michała Archanioła	KL-III-5340/123/90	31.12.90
15.	562	Lewków	Pałac	Nr. Ku. Kons. I-4/51	20.07.51
16.	571	Górzno	kościół parafialny św. Mateusza	KL-IV-73/54/54	19.05.54
17.	637	Lewków	ochronka, od. dom	PSOZ-Kal-40/143/91	13.12.91
18.	722	Czekanów	dwór	PSOZ-Kal-40/101/95	14.12.95
19.	723	Wysocko Wielkie	dwór	PSOZ-Kal-40/107/95	27.12.95
20.	766	Radziwiłłów	Zespół dworsko – parkowo - folwarczny	WD-401/6138/33R/09	02.10.2009

W gminie Ostrów Wielkopolski znajduje się również 420 obiektów zabytkowych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to zabytki architektury i budownictwa, w tym zespoły i obiekty o lokalnych walorach historycznych.

Obszar gminy jest bardzo bogaty w liczne stanowiska archeologiczne. Reprezentują one różne okresy, od neolitu po średniowiecze oraz kultury pradziejowej, łużycką, przeworską, prapolską i polską. Między innymi są to cmentarzyska z okresu kultury pucharów lejkowatych, kultury łużyckiej, a także osady i punkty osadnicze o dużej wartości.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU STUDIUM

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium

7.1. Cel opracowania projektu Studium

Jednym z celów sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski jest stworzenie podstawy do opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pozwolą na określenie rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych oraz zasad zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska oraz obecnych potrzeb Gminy. Pozwoli również na sformułowanie w mpzp docelowych układów powiązań komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej, a także na określone granic ewentualnych terenów publicznych i szczegółowych zasad ich ochrony.

Potrzeba opracowania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Wielkopolski wynika z konieczności jego aktualizacji i wprowadzenia spójności jego ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w szczególności w zakresie zadań wynikających m.in. z:

- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2010,
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012 – 2017,
- Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska gminy Ostrów Wielkopolski na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013-2016,
- Europejskiej sieci Ekologicznej Natura 2000,
- Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrów Wielkopolski, w ramach realizacji zadania wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Ponadto dokument ten należy dostosować do zmieniającej się sytuacji społeczno – gospodarczej, procesów demograficznych oraz zamierzeń inwestycyjnych. Jednocześnie ustalenia Studium wymagają aktualizacji wynikających ze zmian w obowiązujących przepisach prawa, m.in. w:

- ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015r. poz. 199 tekst jednolity ze zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 909),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 tekst jednolity),
- ustawie z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 tekst jednolity),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015r. poz. 1651 tekst ujednolicony),
- ustawie z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21 z późn. zmianami),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 196 ze zm.).

Zmiany te dotyczą przede wszystkim uwzględnienia obszarów specjalnej ochrony, problematyki odnawialnych źródeł energii, ochrony przeciwpowodziowej.

7.2. Ustalenia projektu Studium

W ww. projekcie Studium ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1) Tereny przeznaczone pod zabudowę

Tereny przeznaczone pod zabudowę to tereny inwestycyjne gminy Ostrów Wielkopolski w tym tereny już zainwestowane (w tym tereny, dla których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne) oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

M – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

U – tereny zabudowy usługowej,

Uk – tereny zabudowy usługowej – kultu religijnego,
US – tereny sportu i rekreacji,
UO – tereny zabudowy usługowej – usług oświaty,
UP – tereny zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obiekty wysokich technologii,
RU – tereny obsługi produkcji rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstw leśnych i rybackich;

- 2) Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania to tereny, na których dopuszczona jest zabudowa, ale o ograniczonej intensywności oraz adekwatnym do szczególnej specyfiki terenu charakterze czy funkcji.

Do terenów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

ZP – tereny zieleni urządzonej – parki,
ZC – teren cmentarza,

Tereny infrastruktury technicznej tj.:

KL – teren lotniska,
KS – tereny urządzeń komunikacji,
W – teren infrastruktury technicznej - wodociągi,
E – teren infrastruktury technicznej – energetyka,
T – teren infrastruktury technicznej – telekomunikacja,
NU – teren składowania odpadów,
NO – teren oczyszczania i neutralizacja ścieków,
PG – teren wydobywania złóż,
P* – potencjalne tereny wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii

- 3) Tereny wyłączone z zabudowy

Do terenów wyłączonych z zabudowy zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

ZL – tereny lasów,
ZL* – tereny dolesień,
R – tereny rolne,

oraz oznaczone graficznie na rysunku Studium jako:

- tereny wód powierzchniowych, zbiorników wodnych.

Celem wskazania terenów wyłączonych z zabudowy jest ochrona przed zabudową przede wszystkim istniejącego potencjału przyrodniczego oraz powstrzymanie urbanizacji na terenach zieleni oraz terenach rolnych.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu Studium należy stworzenie optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego.

W miejscowych planach należy określić dokładne parametry dotyczące powierzchni działek, powierzchni terenu biologicznie czynnej i powierzchni zabudowy, intensywności zabudowy, zasad podziału terenów na działki oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, w tym wysokości budynków adekwatnie do istniejących warunków przestrzennych. Dopuszcza się określenie dla poszczególnych terenów innych wielkości działek i wskaźników urbanistycznych niż podane poniżej w zależności od lokalnych uwarunkowań i możliwości terenowych. Jednocześnie dla poszczególnych rodzajów terenów odniesiono się do kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie Studium znalazł się także szereg zapisów niezbędnych dla ochrony środowiska i jego zasobów. Przede wszystkim ustalono:

- a) W zakresie zagospodarowania mas ziemnych warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszcza się zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- b) w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić obszar o znacznych zasobach wód podziemnych w obrębach piętra czwartorzędowego – głównych zbiorników wód podziemnych nr 303, 310 i 309. Należy dążyć do ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogennej, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych. Specjalną ochronę zgodną z tzw. programem działań dyrektywy azotanowej należy uwzględnić na Obszarach Szczególnie Narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu (OSN). Program ten ma na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla ww. obszarów OSN. Ustala się obowiązek minimalizacji oddziaływania na środowisko poprzez rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej m.in. poprzez ograniczeniu dopuszczania stosowania oczyszczalni przydomowych jak i szczelnych zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązania tymczasowego w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

W miarę możliwości postuluje się o dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, do struktur hydrogeologicznych.

W celu ochrony jakości wód należy stosować strefy buforowe (pasy zieleni i zadrzewienia) wzdłuż cieków i brzegów zbiorników wodnych, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach do nich przylegających.

Należy przeciwdziałać negatywnym skutkom antropopresji, szczególnie w rejonach zbiorników wodnych, których wody nadają się dla rekreacji, itp. poprzez pozostawienie wzdłuż brzegu pasa terenu – bufora zieleni, jako niezbędnego filtra biologicznego.

Konieczne jest uwzględnienie w przygotowywanych rozwiązaniach zagospodarowania przestrzennego ogólnych zaleceń, wynikających z wymagań określonych nadrzędnymi przepisami, jak również dotychczas wykonanych dla tego regionu opracowań. Jednym z takich opracowań jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (M.P. z 2011 r. Nr 40, poz. 451).

Ponadto wskazuje się na ochronę wód (w tym szczególnie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych):

- GZWP nr 303 - Pradoliny Barycz-Głogów ,
- GZWP nr 309 - Zbiornika międzymorenowego Smoszew-Chwaliszew-Sulmierzyce,
- GZWP nr 310 - Doliny kopalnej rzeki Ołobok),

musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogennej, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych.

Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej, na wszystkich terenach przeznaczonych pod inwestycję (na zasadzie etapowości)
- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,
- wyeliminowanie w maksymalny sposób indywidualnych sposobów utylizacji ścieków sanitarnych, tj. realizacji indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków;
- dopuszczenie na obszarach przewidzianych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do objęcia sanitarną kanalizacją zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia ścieków do szczelnych szamb lub przydomowej oczyszczalni ścieków tylko jako rozwiązania tymczasowego,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,

- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych,
- rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody.

Ze względu na potrzebę nieograniczania infiltracji wód opadowych powinno się przeznaczać na cele budowlane wyłącznie niezbędne fragmenty zagospodarowywanych obszarów oraz stosować w miarę możliwości materiały pozwalające na infiltrację wód opadowych.

Powinno się w miarę możliwości stosować rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej na zasadach przewidzianych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz przewidzianych w programach działań wynikających z planów gospodarowania wodami oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody. Wskazana jest dalsza dbałość o wszelkie formy naturalnej retencji wodnej, tj. torfowiska, obszary bagienne, niewielka retencja leśna, retencja glebowo – gruntowa, retencja dolin rzecznych, retencja niewielkich akwenów (stawy, oczka wodne).

c) w zakresie ochrony powietrza do zadań gminy należy zapewnienie dbałości o utrzymanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego. Dlatego też należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii np. energii z wiatru, energii słonecznej, energii z biomasy. Jednocześnie wskazane jest podjęcie działań proekologicznych z zakresu polityki transportowej np. organizacja płynnego ruchu samochodowego, popularyzacja ruchu rowerowego i usprawnienie transportu kolejowego. Ponadto oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów, hałasu oraz pól elektromagnetycznych, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Jednocześnie miejscowy plan powinien też ustalać właściwe zasady gospodarki odpadami komunalnymi na zasadach określonych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, obowiązującym regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ostrów wielkopolski i przepisach odrębnych.

d) ustalono również zasady ochrony krajobrazu, która polega na świadomym kształtowaniu przestrzeni poprzez podkreślanie miejsc atrakcyjnych, takich jak: panoramy, punkty widokowe i dominanty krajobrazowe oraz włączanie ich w system rolno - przyrodniczy gminy, poprzez wprowadzanie elementów antropogenicznych w sposób harmonizujący ze środowiskiem naturalnym.

Kształtowanie i ochrona krajobrazu przyrodniczego terenów gminy Ostrów Wielkopolski prowadzone będzie poprzez:

- objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej;
- tereny eksponowane, punkty widokowe i panoramy należy podkreślać poprzez ich włączanie w system połączeń pieszych i rowerowych;
- ograniczenie lokalizacji na całym obszarze gminy obiektów wymagających makroniwelacji i
- znacznych przekształceń topografii terenu;
- obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej należy nadawać formy architektoniczne, które będą harmonizować z otoczeniem;
- nowe uzbrojenie oraz ciągi komunikacyjne należy prowadzić z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych i wypoczynkowych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody;

- tereny zielone należy łączyć spójnym systemem zieleni urządzonej i krajobrazowej, celem poprawy wizerunku i walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych jak i z nimi sąsiadujących terenów rolnych,

Szczególną ochronę należy nałożyć na terenach zachodnich gminy, znajdujących się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy” oraz w granicach obszarów Natura 2000. Na chwilę opracowywania studium Gmina Ostrów Wielkopolski nie jest w posiadaniu odpowiedniego audytu krajobrazowego – z tego względu nie podjęto się dodatkowych ustaleń w studium.

e) ze względu na stosunkowo duży udział terenów leśnych i zwartych terenów zadrzewionych i zakrzewionych, w tym podlegających ochronie, ustalono zasady kształtowania i ochrony terenów zieleni:

- utrzymywanie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zurbanizowanych w formie korytarzy zieleni,
- zachowanie odległości zabudowy od akwenów wodnych, pozwalającej utrzymać równowagę ekologiczną oraz zapewnienie przynajmniej częściowej dostępności brzegów największych zbiorników dla korzystających z rekreacji,
- zachowanie ciągłości ochrony systemów terenów otwartych, parków i terenów rekreacyjnych oraz terenów rolnych,
- zachowanie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych wzdłuż doliny rzeki Warty poprzez odpowiednie kształtowanie ich struktury przyrodniczej (wyłączanie z zadrzewień i zalesień terenów łąk i pastwisk, pozostawiając je w dotychczasowym użytkowaniu),
- zachowanie i ochronę przeciwoerozyjną zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, miedz, żywopłotów, pasm łąk, drobnych pól roślinności bagiennej, niewielkich śródpolnych zbiorników wodnych i mokradeł stanowiących miejsca ostoje dla zwierząt i roślin,
- w miarę możliwości przestrzennych stosowanie zasady omijania istniejących drzew przydrożnych przy projektowaniu, budowie i przebudowie dróg, po uprzedniej inwentaryzacji,
- bezwzględną ochronę pomników przyrody, oraz starych drzewostanów dębowych na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków- Rochy”,
- bezwzględną ochronę drzewostanów zabytkowych parków, większych skupisk zieleni o charakterze parkowym,
- prowadzenie regularnej odbudowy i konserwacji rowów melioracyjnych, w celu podtrzymania lub przywrócenia bogactwa flory wodnej, błotnej i zmienno-wilgotnej, łąkowo – pastwiskowej,
- stałe uzupełnianie ubytków drzewostanu na terenach objętych ochroną.

f) Ponadto ustalono przestrzeganie zasad ochrony obiektów i obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów szczególnych, do których należą: Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy”, Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków „Dąbrowy Krotoszyńskie PLB 300007”, Obszar Natura 2000 - obszar mający znaczenie dla wspólnoty „Uroczyska płyty Krotoszyńskiej PLH 300002”, Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich” oraz pomniki przyrody wymienione w tabeli - dział II Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego pkt 2.3. W Studium uwzględniono wynikające z tego faktu uwarunkowania i ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym oraz uwidoczniono granice obszarów Natura 2000, Obszaru Chronionego Krajobrazu, Rezerwatu „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich” oraz miejsca lokalizacji stanowisk zwierząt i roślin chronionych.

g) Dla gminy Ostrów Wielkopolski są określone zasady zagospodarowania, które mają na celu ograniczenie antropopresji na wyżej wymienione obszary chronione, w szczególności zahamowanie

negatywnego oddziaływania na przyrodę i krajobraz człowieka, korzystającego z tych walorów. Zostały wprowadzone zapisy dla całego obszaru gminy Ostrów Wielkopolski zakazu lokalizacji ferm zwierząt futerkowych. Dla poszczególnych obszarów chronionych:

Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków- Rochy”:

- zakaz lokalizowania zakładów wodochłonnych i uciążliwych dla środowiska,
- zakaz zakładania bezściółkowych ferm hodowlanych,
- nakaz uregulowania gospodarki wodno – ściekowej i wysypiskowej,
- nakaz ograniczenia w eksploatacji na skalę przemysłową surowców mineralnych i wód,
- nakaz ograniczenia w eksploatacji lasów o wyższych wartościach przyrodniczych i lasów o dużych walorach rekreacyjnych,

Rezerwatu „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”:

- zakaz użytkowania dla celów edukacyjnych i turystycznych ze względu na możliwość wystąpienia zakłóceń dla przebiegu procesów przyrodniczych,

Pomników przyrody:

- zakaz wycinania, niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- zakaz zrywania pączków kwiatów, owoców, liści,
- zakaz uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- zakaz zanieczyszczania, zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego;
- zakaz wzniecania ognia w pobliżu drzewa lub skupisk drzew,
- zakaz umieszczania tablic i innych znaków, z wyjątkiem przewidzianych ustawą o ochronie przyrody,
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych

Na obszarach Natura 2000 (zgodnie z art. 33. ust. 1 ustawy o ochronie przyrody) zabrania się osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami;

Zapisy Studium na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 poz. 1446 ze zmianami) określają również zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków znajdujących się na terenie gminy Ostrów Wielkopolski. W szczególności znalazły się zasady ochrony dla: obiektów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków i obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, Dodatkowo odnośnie nowej zabudowy w sąsiedztwie obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków wprowadzono zapisy, które winny zostać uwzględnione na etapie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Do zasad ochrony zabytków archeologicznych włączono stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Wprowadzony został zapis zasadach realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem: terenu w granicach historycznych układów urbanistycznych, przy/lub w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, ustala się nakaz prowadzenia badań archeologicznych, na które należy uzyskać pozwolenie konserwatorskie, przed wydaniem decyzji pozwolenia na budowę.

Na chwilę obecną Gmina Ostrów Wielkopolski nie jest w posiadaniu dóbr kultury współczesnej – z tego względu nie podjęto się dodatkowych ustaleń w studium.

W zapisach Studium uwzględnia się również kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. W zakresie obsługi komunikacją samochodową ustalono m.in., że:

- 1) W celu usprawnienia komunikacji na terenie gminy Ostrów Wielkopolski i zapewnienia dogodnych połączeń z gminami sąsiednimi, istniejący układ podstawowy gminy planuje się zoptymalizować m.in. poprzez realizację dalszych etapów budowy obwodnicy miasta (S11) drogi ekspresowej, rozbudowę (poszerzenie) dróg krajowych i wojewódzkiej ze względu na wciąż rosnące natężenie ruchu pojazdów oraz modernizację poszczególnych istniejących dróg gminy.
- 2) Droga ekspresowa S11, stanowiąca obwodnicę Ostrowa Wielkopolskiego została zrealizowana na chwilę obecną w I etapie (przebieg zrealizowanego odcinka widoczny jest na rysunku studium). W trakcie realizacji jest ciąg drogi ekspresowej – etap II. Dodatkowo planuje się dalszą budowę drogi na odcinku od północnej granicy gminy do węzła Franklinów, zgodnie ze studium Techniczno – Ekonomicznym dla drogi ekspresowej S11.
- 3) Dla dróg głównych ruchu przyspieszonego (GP) przewiduje się rozbudowę drogi krajowej nr 25 o drugą jezdnię na odcinku Ostrów Włpk. – Konin.
- 4) Dostępność komunikacyjną terenów do obwodnicy Ostrowa Wielkopolskiego należy przewidzieć wyłącznie poprzez węzły drogowe. Wyklucza się możliwość tworzenia bezpośrednich włączy do obwodnicy. Natomiast obsługę komunikacyjną terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg krajowych nr 11, 25 oraz 36 winno się umożliwiać poprzez układ dróg lokalnych i zbiorczych z wyłączeniem do nich na istniejących skrzyżowaniach przy zachowaniu odpowiednich odległości pomiędzy nimi. Należy wykluczyć możliwość tworzenia zjazdów do obsługi terenów, dla których planuje się zmianę sposobu zagospodarowania.
- 5) Dostępność komunikacyjną terenów do drogi wojewódzkiej nr 445 zapewnić w miarę możliwości wewnętrznymi układami komunikacyjnymi, połączonymi z tą drogą poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku bezpośrednio z drogi wojewódzkiej, za pomocą istniejących zjazdów z tej drogi. Dopuszcza się przebudowę włączy do drogi wojewódzkiej (skrzyżowań i zjazdów) na warunkach określonych przez zarządcę drogi. Przy lokalizacji nowych, bezpośrednich włączy (skrzyżowań i zjazdów publicznych) do drogi wojewódzkiej, należy uwzględnić rozwiązania techniczne, pozwalające zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom ruchu drogowego,
- 6) Obsługę komunikacyjną terenów w pobliżu dróg powiatowych powinno się, zapewnić poprzez sieć dróg gminnych lub wewnętrznych. Powinno się maksymalnie ograniczyć realizację nowych zjazdów na działki budowlane bezpośrednio z drogi powiatowej. W przypadku zjazdu z drogi powiatowej na tereny nieruchomości wymagane jest zezwolenie odpowiedniego zarządcy drogi.
- 7) Ponadto ustalono zasady zagospodarowania terenów komunikacji dla poszczególnych rodzajów dróg, m.in.:
 - a) Dla dróg krajowych należy lokalizować obiekty budowlane, w tym budynki oraz zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym należy uwzględnić również strefę uciążliwości drogi dla stałych użytkowników sąsiadujących obszarów. Na etapie sporządzania miejscowych planów należy wziąć pod uwagę odległości negatywnego oddziaływania związanego z ruchem drogowym od zewnętrznej krawędzi jezdni wynikające z Raportów o oddziaływaniu na środowisko dla dróg o porównywalnym natężeniu ruchu jak i z map akustycznych sporządzonych dla dróg krajowych na terenie województwa wielkopolskiego w 2011r. oraz podanych w Ustawie z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 460 ze zm.). Ponadto ustalono lokalizowanie urządzeń reklamowych i szyldów (wolnostojących oraz umieszczonych na dachach, elewacjach budynków lub obiektach małej architektury) skierowanych do użytkowników dróg krajowych lub mogących rozpraszać ich uwagę możliwa jest wyłącznie za zgodą i na warunkach podanych przez zarządcę tych dróg, lokalizowanie elektrowni wiatrowych na terenach znajdujących się w sąsiedztwie dróg krajowych w minimalnej odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni równej całkowitej wysokości przedmiotowych elektrowni wraz ze śmigłem w pozycji pionowej, prowadzenie infrastruktury technicznej (kanalizacja

- sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa, itp.) niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi należy przewidzieć poza pasem drogowym dróg krajowych.
- b) Dla dróg powiatowych należy uwzględnić istniejące granice pasa drogowego oraz przyjmować parametry techniczne właściwe dla danej klasy drogi, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999r. Nr 43 poz.430). Ponadto w miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi.
 - c) Parametry dla dróg gminnych przyjmować zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 poz. 430 z 1999 r.) jak dla dróg klasy lokalnej (L), dojazdowej (D) lub wyjątkowo klasy zbiorczej (Z) w zależności od potrzeb lokalnych.
 - d) Lokalizowanie obiektów budowlanych, w tym budynków oraz zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - e) Zakaz lokalizacji parkingów w pasie drogowym drogi wojewódzkiej;
 - f) Podziały geodezyjne działek winny spełniać wyżej wymienione warunki i nie generować nowych zjazdów na drogi wojewódzkie;
 - g) Przewiduje się, konieczność wyznaczenia w miejscowych planach terenów wzdłuż dróg wojewódzkich poza ich pasem drogowym na prowadzenie infrastruktury technicznej nie związanej z funkcjonowaniem dróg (jak: kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa itp.). Dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej w istniejącym pasie drogowym celem przejścia poprzecznego lub celem wykonania przyłącza do istniejących urządzeń;
 - h) Włączenie nowej drogi gminnej i wewnętrznej do drogi powiatowej powinno być zaprojektowane pod kątem prostym lub zbliżonym do prostego,
 - i) Zapisy studium uwzględniają normatyw parkingowy oraz zaleca się realizację ogólnodostępnych parkingów buforowych, w miejscach zgrupowań obiektów użyteczności publicznej i usług.

W projekcie studium wskazany jest rozwój sieci dróg pieszych i rowerowych lub pieszo-rowerowych. Obecnie istniejące szlaki turystyczne pieszo-rowerowe powinny zostać zachowane, natomiast sieć tras rowerowych wzdłuż samochodowych ciągów komunikacyjnych powinna być w miarę możliwości przestrzennych rozwijana. Priorytet powinny mieć rozwiązania maksymalnie rozdzielające ruch kołowych od pieszego i rowerowego. Przy przebudowie, rozbudowie lub budowie układów drogo-ulicznych należy minimalizować potencjalne kolizje w miejscach styku ruchu pieszego i rowerowego i innymi użytkownikami dróg i kolei.

Przez gminę przebiegają cztery linie kolejowe w czterech kierunkach. W ogólnej klasyfikacji Polskich Kolei Państwowych węzeł kolejowy znajdujący się w samym mieście Ostrowa Wielkopolskiego zaliczany jest do II klasy, co wynika z ilości połączeń i wielkości zatrudnienia. Główne kierunki połączeń to: Warszawa, Poznań, Katowice, Wrocław oraz Leszno.

Na terenie Gminy Ostrów Wielkopolski nie przewiduje się zmian w układzie ww linii kolejowych magistralnych. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego planowana jest modernizacja istniejącej linii kolei międzyregionalnej nr 272 Kluczbork – Ostrów Wielkopolski – Jarocin – Poznań Główny oraz kolei regionalnej nr 355 Ostrów Wielkopolski – Grabowo Wielkie.

W celu pełnego wykorzystania linii kolejowej dla obsługi ruchu pasażerskiego konieczne jest zrealizowanie zintegrowanego systemu transportowego kolej-autobus-rower. Dla powiązania transportu

indywidualnego samochodami osobowymi i rowerem z transportem kolejowym przewiduje się wykonanie przy stacjach kolejowych lub w ich pobliżu parkingów samochodowych i dla rowerów.

Przez gminę Ostrów Wielkopolski w trzech wariantach planowany jest również przebieg systemu linii kolejowych dużych prędkości tzw. linia Y. Z przeprowadzonych analiz wynika realność budowy linii dużych prędkości łączącej Wrocław, Poznań, Łódź i Warszawę. Zakłada się, że będzie to linia przeznaczona wyłącznie do ruchu pasażerskiego. Linie dużych prędkości charakteryzuje odmienne od obowiązujących na liniach dotychczas eksploatowanych parametry techniczne. Wynikają z nich określone wymagania co do trasowania linii w terenie, przede wszystkim w zakresie doboru promieni łuków, pochyłeń podłużnych, szerokości międzytorzy.

Ponadto na terenie gminy, dokładnie we wsi Michałków znajduje się cywilne lotnisko sportowe obsługiwane przez Aeroklub Ostrowski – głównie związane ze sportem szybowcowym i spadochroniarskim. Na chwilę obecną projektowane jest również na tym terenie lądowisko dla helikopterów ratunkowych. Jednocześnie w obrębie Michałkowa działa również Baza Samolotów Gaśniczych.

Natomiast w zakresie zaopatrzenia w wodę, do najważniejszych zadań na terenie gminy Ostrów Wielkopolski należy ochrona zasobów wodnych związanych z lokalizacją czwartorzędowych Głównych Zbiorników Podziemnych. Obszar ten powinien podlegać szczególnej ochronie. Zgodnie z bilansem całkowitym zabezpieczenia potrzeb mieszkańców wynika możliwość podłączenia dodatkowych miejscowości do istniejącej magistrali wodociągowej, lub na zasadzie wspomaganie poprzez określoną ilość wody z istniejących ujęć wód (główne ujęcia wód zostały wskazane na rysunku studium).

Jednocześnie część miejscowości znajdujących się na terenie gminy Ostrów Wielkopolski obsługiwane jest przez ujęcia wody gmin sąsiednich m.in. wieś Mazury i Warszły z gminy Krotoszyn, wieś Sadowie z gminy Sieroszowice oraz wieś Wtórek i Nowe Kamienice z Miasta Ostrów Wielkopolski.

Głównym założeniem po zwodociągowaniu wszystkich miejscowości położonych na terenie gminy Ostrów Wielkopolski jest ciągła modernizacja (w tym rozbudowa) ujęć wód i stacji uzdatniania wody jak również modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej mająca na celu usprawnienie zasilania w wodę.

Zakłada się docelowy pobór wody do celów bytowo – gospodarczych i przemysłowych z sieci wodociągowej. Natomiast zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru dla jednostek osadniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych,
- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,
- w szczególnych przypadkach dopuszczenie na obszarach przewidzianych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do objęcia sanitarną kanalizacją zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia ścieków do szczelnych szamb lub przydomowych oczyszczalni ścieków tylko jako rozwiązania tymczasowego,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych,
- rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencionowania wody.

Miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami. Przewiduje się, że ścieki bytowe i komunalne odprowadzane będą docelowo do kanalizacji sanitarnej.

W zakresie ścieków przemysłowych przewiduje się, że będą one odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. W przypadku lokalizacji zakładów odprowadzających ścieki przemysłowe o zanieczyszczeniach przekraczających dopuszczalne normy dla ścieków komunalnych należy na terenie działki inwestora pobrać podczyszczalnię ścieków przemysłowych.

W zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji ustalono, że docelowo, dla odwodnienia ulic i placów umocnionych na terenie intensywnej zabudowy powinno się przewidzieć sieć kanalizacji deszczowej. Dla ulic położonych na obrzeżu miasta, ciągów pieszo rowerowych, ulic niepublicznych, czy małych ulic dojazdowych należy przewidzieć odwodnienie w sposób niekonwencjonalny tj. poprzez budowę nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych lub odkrytych, czy rynsztoków przykrawężnikowych stosownie do podłoża, zagospodarowania terenu i stosunków gruntowo-wodnych.

Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów działek budowlanych o funkcji usługowej, w zależności od warunków i możliwości powinny być odprowadzone do sieci kanalizacji deszczowej lub zagospodarowywane w indywidualny sposób, tzn. w razie braku możliwości dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową należy dążyć do maksymalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych z możliwością wtórnego ich wykorzystania do celów bytowo-gospodarczych. Wprowadzenie wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na tych terenach przeznaczonych pod zabudowę ma umożliwić zapewnienie infiltracji wód opadowych i roztopowych, retencji wód w granicach lokalnych zlewni, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych w miejscach ich powstawania.

Wody opadowe lub roztopowe z powierzchni wymagających zgodnie z przepisami odrębnymi podczyszczenia należy wprowadzać do sieci lub gruntu po zastosowaniu odpowiednich urządzeń lub instalacji.

Jednocześnie w zakresie ograniczeń w zabudowie wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej ustalono w projekcie Studium, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić w zagospodarowaniu terenów wymagań i ograniczeń technicznych wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej. Przy czym dla:

1) elektroenergetycznej sieci przesyłowej - należy uwzględniać pasy technologiczne o szerokości odpowiednio:

- a) 52 metry (po 26 metrów od osi linii w obu kierunkach)
- b) 80 metrów (po 40 metrów od osi linii w obu kierunkach)
- c) 56 metrów (po 28 metrów od osi linii w obu kierunkach),

dla których obowiązują ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu. Dla terenów znajdujących się w pasie technologicznym obowiązują następujące ustalenia dotyczące ograniczeń ich użytkowania i zagospodarowania. W pasie technologicznym linii ustala się:

- zakaz realizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, tj.: lokalizowania budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej typu szkoła, szpital, internat, żłobek, przedszkole i podobne,
- zakaz lokalizowania miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną, przy czym odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych.
- należy uzgadniać warunki lokalizacji wszelkich obiektów z odpowiednim zarządcą sieci,
- ustala się zakaz tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej powyżej 3 m

Ponadto zalesienia terenów rolnych w pasie technologicznym linii mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów. Lokalizacja budowli zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w bezpośrednim sąsiedztwie pasów technologicznych wymaga uzgodnień z właścicielem linii. Minimalna wymagana odległość turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej 400 kV, określona jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (krańców łopat turbiny) od trasy osi linii, wynosi trzykrotną długość średnicy koła zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej".

- 2) elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej - dla terenów wokół projektowanych i istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego (110kV), średniego (15kV) oraz niskiego (0,4kV) napięcia należy wyznaczyć pasy ochrony funkcyjnej (pasy technologiczne), dla których obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi oraz uwzględnić ograniczenia wynikające z tych przepisów.
- 3) dla nowo projektowanych sieci gazowych niskiego i średniego ciśnienia należy wyznaczyć w miejscowych planach strefy kontrolowane o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi oraz uwzględnić ograniczenia wynikające z tych przepisów. Strefa kontrolowana to obszar wyznaczony po obu stronach osi gazociągu, którego linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu ziemnego podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągu. Na obszarze strefy kontrolowanej gazociągu obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych tj. nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.
- 4) dla infrastruktury wodociągowej należy uwzględnić strefę ochronną dla infrastruktury wodociągowej zgodnie z przepisami odrębnymi oraz uwzględnić ograniczenia wynikające z tych przepisów.
- 5) wielkości dla strefy ochronnej dla infrastruktury kanalizacyjnej tj. terenu wolnego od zabudowy stałej i tymczasowej oraz zadrzewiania: dla kanałów (niezależnie od średnicy przewodu) - po 2.5 m od osi kanału w obie strony.
- 6) dla energii ze źródeł odnawialnych (OZE) Na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu ze względu na lokalizowanie urządzeń wytwarzających źródło energii o mocy przekraczającej 100kW biorąc pod uwagę docelowe lokalizację poszczególnych urządzeń elektrowni wiatrowych i ich oddziaływanie na środowisko.. Zgodnie z przepisami odrębnymi obszar objęty powyższą strefą powinien zostać wyłączony z dolesienia oraz z zabudowy, z dopuszczeniem wyłącznie lokalizowania zabudowy zagrodowej na wyznaczonych terenach RM. Teren strefy ochronnej powinien pozostać użytkowany rolniczo lub zagospodarowany niską roślinnością.

W zakresie kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazano w Studium, iż głównym kierunkiem rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej będzie rolnictwo. A dążąc do zwiększenia wydajności i opłacalności produkcji rolnej zaleca się: ochronę gruntów charakteryzujących się wysokimi klasami bonitacyjnymi gleb (II i III klasy), zahamowanie procesów dewastacyjnych i degradacyjnych gleb, na których prowadzone są uprawy rolne, wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i śródpolnych zapobiegające wietrznej erozji gleb, regulację systemu retencji wód poprzez zastosowanie melioracji odwadniająco – nawadniającej, przy zachowaniu istniejących torfowisk i naturalnych zbiorników wodnych, stosowanie odpowiednich i bezpiecznych dla środowiska zabiegów agrotechnicznych w tym promowanie rolnictwa ekologicznego, uściślenie wzajemnych powiązań z przetwórstwem rolno – spożywczym oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorstw z produkcją zdrowej żywności oraz sukcesywne powiększanie powierzchni gospodarstw rolnych, dzięki któremu nastąpi jego znaczna intensyfikacja, wraz z obniżeniem kosztów produkcji.

Należy podkreślić jednak, iż na skutek intensywnej produkcji rolniczej mogą zaistnieć negatywne zmiany w środowisku przyrodniczym. Wprowadzenie nowoczesnej technologii agrotechnicznej pozwala na znaczne ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Ważna jest również poprawa ogólnej świadomości ekologicznej i edukacja lokalnej społeczności zajmującej się produkcją rolniczą w gminie. Odpowiednia praktyka rolnicza, wzmocniona obowiązującymi już przepisami prawa unijnego zagwarantuje rolnikom odpowiednie korzyści ekonomiczne z upraw jak, ale również zminimalizuje możliwość wystąpienia szkód w zastanym środowisku przyrodniczym.

Szczególną ochronę i dbałość o przestrzeganie odpowiednich procedur zgodnych z tzw. dyrektywą azotanową tj. programem działań dla Obszaru Szczególnie Narażonego (OSN) na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych winni zachować rolnicy, których działki położone są na ww. obszarze.

Natomiast w zakresie kierunków i zasad kształtowania przestrzeni leśnej wskazano w Studium na działania ukierunkowane w stronę ochrony ekosystemów leśnych zarówno przed czynnikami zewnętrznymi (w tym ochronę obrzeży lasów jako jej naturalnej osłony) jak i przed degradacją wewnętrzną struktury leśnej (m.in. poprzez wprowadzenie nowych nasadzeń na obszarach z drzewostanem. Przy wprowadzaniu zalesień należy dążyć do nasadzeń drzew liściastych, które charakteryzują się zwiększoną odpornością na zanieczyszczenia i większą zdolnością retencyjną. Ze uwagi na walory krajobrazowe i ekologiczne, wyznaczając granicę styku rolniczej przestrzeni produkcyjnej z terenami leśnymi, powinna być przestrzegana zasada ciągłości systemu przestrzennego lasów. Ponadto większe arealy leśne winny być jasno zaznaczone i powiązane z ciągami zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. Na granicy polno - leśnej sugeruje się utrzymanie lub wyznaczenie nie oranych pasów, będących strefą przejściową (ekotonową) przyleśną. Strefa ta ma silne znaczenie dla odpowiedniego funkcjonowania niektórych organizmów żywych.

Tereny lasów wykorzystywane rekreacyjnie winne być wyposażone w odpowiednią infrastrukturę, która w znacznym stopniu ograniczy nadmierną i niepotrzebną dewastację podłoża leśnego, drzewostanu i pozostałej roślinności występującej w lesie. Tym samym by zapewnić należytą ochronę gruntów leśnych koniecznym jest wyznaczenie na ich obszarze dogodnych dróg pieszych, szlaków turystyczno – rekreacyjnych oraz urządzenie i wyposażenie leśnych parkingów samochodowych jak i samych miejsc wypoczynku dla ludności. Lasy wykazane w ewidencji gruntów, które znajdują się na terenach wskazanych w Studium pod zabudowę, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winny być przeznaczone pod lasy, natomiast lasy położone w granicach miejscowości (w tym w parkach dworskich) w miarę możliwości będą przystosowywane dla wypoczynku codziennego mieszkańców (wprowadzanie urządzeń rekreacyjno-turystycznych).

Pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Obszar gminy Ostrów Wielkopolski został uwzględniony w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego z 2010 r., który stanowi dokument nadrzędny w stosunku do opracowywanego Studium... Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty uchwałą nr XVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie, który obejmuje jest dostosowany do powyższego dokumentu poprzez uwzględnienie m.in. przebiegu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, kierunków rozwoju osadnictwa.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz od 1 stycznia 2012 r. wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze Gminy obowiązuje „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska gminy Ostrów Wielkopolski na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013-2016”. Ponadto w granicach administracyjnych Gminy funkcjonuje Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrów Wielkopolski, w ramach realizacji zadania wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu

na lata 2009-2032 oraz Plany zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000. Zapisy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami są dostosowane do obowiązującego prawa lokalnego.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy Studium należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
2. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania Studium..., która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu Studium podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania Studium, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń Studium na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów Studium na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego Studium jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń Studium i jego częstotliwość.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: II Polityka Ekologiczna Państwa, Polityka ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 oraz w uaktualnianej Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, co powoduje, że musi być uwzględniana we wszystkich dokumentach strategicznych i programach, mających wpływ na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 74 Konstytucji RP nakłada to obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Celem podstawowym II Polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego

rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

W maju 2003 r. Sejm RP przyjął dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” stanowiący uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej Państwa” z 2000 r. Natomiast w maju 2009 r. został przyjęty dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Dokument ten jest dostosowaniem wcześniejszego dokumentu do zmian w prawodawstwie polskim i wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska. Kierunki działań określone w celach średniookresowych do 2016 r. mają stać się odpowiedzią na przywrócenie właściwej roli planowaniu przestrzennemu, w szczególności w zakresie lokalizacji nowych inwestycji. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (np. racjonalizację użytkowania wody, ochronę zasobów kopalin, wzbogacenie i racjonalną eksploatację zasobów leśnych, ochronę gleb itd.) i w zakresie jakości środowiska. Cele dotyczące jakości środowiska odnoszą się w szczególności do gospodarowania odpadami, stosunków wodnych i jakości wód, jakości powietrza, zmiany klimatu, hałasu i promieniowania, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, a także różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

W zakresie ustaleń dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, II Polityka ekologiczna odnosi się m. in. do:

- ochrony gleb,
- racjonalizacji użytkowania wody,
- gospodarowania odpadami,
- jakości wód i powietrza,
- hałasu,
- różnorodności biologicznej,
- działań mających na celu zmniejszenie energochłonności gospodarki, wzrostu wykorzystania energii powstałej z odnawialnych źródeł.

Projekt Studium powiązany jest z powyższym dokumentem, m. in. poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących:

1. ochrony gleb (zapisy o: minimalnych udziałach powierzchni biologicznie czynnych, gospodarce odpadami, konieczności dokładnego określenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego warunków zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz, ochronie gruntów o wysokiej klasie bonitacyjnej gleb przed zmianą sposobu użytkowania),
2. jakości wód powierzchniowych (zapisy o zmniejszeniu obciążeń i wyeliminowaniu zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych, zakaz stosowania oczyszczalni przydomowych i dopuszczenie stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych, w celu ochrony jakości wód należy stosować strefy buforowe (pasy zieleni i zadrzewienia) wzdłuż cieków i brzegów jezior, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach do nich przylegających oraz, że należy przeciwdziałać negatywnym skutkom antropopresji, zapisy ustalające prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze opracowania),
3. gospodarowania odpadami (zapisy o tym, że miejscowy plan powinien też ustalać właściwe zasady gospodarki odpadami komunalnymi na zasadach określonych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, obowiązującym regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ostrów Wielkopolski i przepisach odrębnych),
4. jakości powietrza (zapisy o: dążeniu do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw

charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, podjęciu działań proekologicznych z zakresu polityki transportowej np. organizacja płynnego ruchu samochodowego, popularyzacja ruchu rowerowego),

5. wyeliminowania potencjalnych źródeł hałasu (zapisy o tym, że oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny).
6. różnorodności biologicznej (zapisy o zasadach ochrony terenów zieleni).

Ponadto w dniu 26 października 2007 r. Rada Ministrów uchwaliła „Krajową strategię ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013”. Dokument ten zakłada kompleksową i uwzględniającą wszelkie najistotniejsze potrzeby zachowania różnorodności biologicznej realizację zobowiązań wynikających z zawartych przez Polskę zobowiązań międzynarodowych oraz efektywną ochronę i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody. Jest to także kontynuacja i rozwinięcie analogicznego dokumentu zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 25 lutego 2003 roku.

Opracowywany projekt Studium musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt Studium uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń Studium... Jednocześnie w procedurze sporządzania Studium, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe, takie jak wpływ na Obszar Natura 2000 – OZW PLH 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”, Obszar Natura 2000 – OSO PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy” oraz pomniki przyrody. Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń Studium... i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie Studium parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Niemniej jednak wprowadzanie funkcji, które będą wpływać na krajobraz i intensyfikować korzystanie z niego przez mieszkańców i inwestorów, również może powodować skutki negatywne dla środowiska.

Analizowany projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski jest realizowany z konieczności aktualizacji i wprowadzenia spójności ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w stosunku do obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski (2012) wraz ze zmianami wprowadzanymi w 2015 roku, które zostało zatwierdzone Uchwałą Nr IV/27/2015 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski dnia 29 stycznia 2015 roku. Ponadto na części terenu gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zatem teren gminy ulega już przekształceniom, zgodnie z zasadami określonymi ww. dokumentach. Obecnie obowiązujące Studium dostosowane było do ówczesnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska. Jednocześnie nie uchwalenie kompleksowego Studium, w dłuższym okresie czasu, uniemożliwienia realizacji działań wynikających z przepisów unijnych.

Należy zauważyć ponadto, że uchwalenie nowego Studium przyczyni się do zachowania równowagi przyrodniczej, dokładnie określając stopień i rodzaj zabudowy możliwy na tym terenie, przestrzegając innych dokumentów dotyczących obszarów chronionych, graniczących z gminą Ostrów Wielkopolski.

7.5. Istotne z punktu widzenia projektu Studium zapisy zawarte w ustawach

Projekt Studium zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w studium uwzględnić, a analizowany projekt Studium, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo łowieckie*, ustawa *o ochronie zwierząt*, ustawa *o lasach*, ustawa *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium

Istniejące i potencjalne problemy ochrony środowiska Gminy Ostrów Wielkopolski wynikają przede wszystkim z przebiegu: dróg krajowych nr 11, 25, 36 i drogi ekspresowej S11 oraz drogi wojewódzkiej nr 445. Istotny wpływ ma również rozwój terenów zabudowy produkcyjno-usługowej w sąsiedztwie terenów leśnych i na terenach rolniczych oraz lokalizacja przesyłowych sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć i wysokiego napięcia. Istotne jest zatem prowadzenie takiej polityki przestrzennej, która umożliwi zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie. Problemem jest również brak usystematyzowania zabudowy oraz presja inwestorów na rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej na terenach odrolnionych.

Według Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Krotoszyn – Program Ochrony Przyrody na okres od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2017 r. do największych zagrożeń Rezerwatu „Dąbrowa k/ Biadek Krotoszyńskich” można zaliczyć:

- erozja i zanieczyszczenie wód i gleb;
- zamieranie drzewostanów i synantropizacja zbiorowisk roślinnych;
- niedobór opadów;
- silne wiatry zachodnie;
- niezgodność składu gatunkowego z siedliskiem;
- szkodniki owadzie;
- patogeny grzybowe;
- presja antropogeniczna;

Do najważniejszych zagrożeń dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy” można zaliczyć:

- brak szczegółowej kontroli obszaru;
- erozja wietrzna;
- zanieczyszczenia wód i gleb;
- silna presja zabudowy terenów;
- duża ingerencja człowieka;
- sąsiedztwo Krotoszyna i Ostrowa Wielkopolskiego;
- szlaki komunikacyjne;

Na obszarach Natura 2000, zgodnie z katalogiem obszarów Natura 2000 Instytutu na Rzecz Ekorozwoju, największymi zagrożeniami są:

PLH 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”

- usuwanie martwego drewna z lasu;
- sadzenie monokultur drzew;
- intensyfikowanie użytkowania rolnego;
- postępujące odwodnienie terenu na skutek niewłaściwie przeprowadzonych melioracji;
- dla zbiorowisk łąkowych - zaprzestanie ekstensywnego użytkowania (koszenia);
- trudności z odnawianiem drzewostanów dębowych;

PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”

- usuwanie martwego drewna z lasu;
- sadzenie monokultur drzew;
- intensyfikowanie użytkowania rolnego;
- postępujące odwodnienie terenu na skutek niewłaściwie przeprowadzonych melioracji;
- dla zbiorowisk łąkowych - zaprzestanie ekstensywnego użytkowania (koszenia);
- trudności z odnawianiem drzewostanów dębowych. Są one zapewne skutkiem wspomnianego odwodnienia;
- "zmęczenia siedlisk”;

Jednocześnie opracowywany dokument odnosi się do terenów zainwestowanych i otwartych, gdzie znajduje się znaczna liczba zabytkowych terenów zieleni oraz obszary chronione, dla których najistotniejsza jest ochrona walorów środowiskowych, poprzez zachowanie różnorodności biologicznej, ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby, wód oraz powietrza, a także niwelowanie negatywnego wpływu rozwoju zabudowy na stan środowiska przyrodniczego i krajobraz.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium.

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu Studium są wytyczne określające maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Ponadto prace ziemne związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Dlatego też w zapisach projektu wprowadzony jest zapis, iż w zakresie zagospodarowania mas ziemnych warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszcza się zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu Studium... zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich w większości obszar gminy przeznaczony pod zabudowę nie przedstawia większych trudności dla sytuowania budynków. Niemniej jednak wskazane byłoby, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012r. poz. 463).

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone kierunki zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska i jej zasobów, w tym wód podziemnych i powierzchniowych. Jednocześnie ustalono zasady prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej. Ustalono m.in. : docelowy pobór wody do celów bytowo – gospodarczych i przemysłowych z sieci wodociągowej, zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru dla jednostek osadniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi; w zakresie odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych ustalono w Studium m.in.: ochronę wód (w tym szczególnie wód głównych zbiorników wód podziemnych), która musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń

(przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych, miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami, przewiduje się, że ścieki bytowe i komunalne odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej, przewiduje się, że ścieki przemysłowe odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej, w przypadku lokalizacji zakładów odprowadzających ścieki przemysłowe o zanieczyszczeniach przekraczających dopuszczalne normy dla ścieków komunalnych należy na terenie działki inwestora pobrać podczyszczalnię ścieków przemysłowych, w zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji ustalono, że docelowo dla odwodnienia ulic i placów umocnionych na terenie intensywnej zabudowy powinno się przewidzieć sieć kanalizacji deszczowej. Dla ulic położonych na obrzeżu miasta, ciągów pieszo rowerowych, ulic niepublicznych, czy małych ulic dojazdowych należy przewidzieć odwodnienie w sposób niekonwencjonalny tj. poprzez budowę nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych lub odkrytych, czy rynsztoków przykrawężnikowych stosownie do podłoża, zagospodarowania terenu i stosunków gruntowo-wodnych. Ponadto odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów działek budowlanych o funkcji usługowej, w zależności od warunków i możliwości powinny być odprowadzone do sieci kanalizacji deszczowej lub zagospodarowywane w indywidualny sposób, tzn. w razie braku możliwości dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową należy dążyć do maksymalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych z możliwością wtórnego ich wykorzystania do celów bytowo-gospodarczych.

Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanych zapisami Studium funkcji terenu. Przy czym zabudowa większej liczby terenów może przyczynić się w zakresie wód powierzchniowych do zagrożenia ich zanieczyszczeniami na terenach o nieregulowanej gospodarce wodno-ściekowej oraz możliwości zmiany kierunku spływu wód opadowych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011r. przez Prezesa Rady Ministrów do celów środowiskowych wg art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla wód podziemnych należą:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Ze względu na fakt, iż jakość wód podziemnych w JCWPd nr 74 (80) i nr 77 (81) określono jako zadowalający wskazane jest dążenie do przynajmniej dobrego stanu.

Natomiast dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód, będących obecnie w złym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie dążenie do przynajmniej dobrego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniono także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód cele będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto dla obu przypadków w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla

obszarów chronionych funkcjonujących w obszarach dorzeczy, nie zostały podwyższone powyższe cele środowiskowe z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób postępowania i wymagania co do wód w obrębie obszarów chronionych.

Z tego względu dla jednolitych części wód: Ołobok do Niedźwiady, rzeka Warta, oraz rzeki Kuroch, rzeka Odra dla których stan określono jako zły, celem środowiskowym będzie uzyskanie stanu ekologicznego co najmniej dobrego.

Wprowadzenie zapisami Studium nowego przeznaczenia terenów pod zabudowę głównie mieszkaniową jednorodzinną lub usługowo-produkcyjną dotychczas użytkowanych rolniczo wpłynie na ograniczenie zanieczyszczeń środowiska gruntowo – wodnego pochodzącego ze źródeł rolniczych. Ponadto w zapisach Studium odnosi się do docelowej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej w miarę rozwoju zabudowy, co wpłynie pozytywnie na stan wód w gminie. Jak pokazują badania jakości wód z lat wcześniejszych oraz najbardziej aktualnych rozwój zabudowy wraz z rozwojem infrastruktury technicznej – wodociągowej i kanalizacyjnej przyczynia się do poprawy stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód. Zatem projektowane przeznaczenie w Studium powinno przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, gdyż rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej stanie się bardziej opłacalna.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Projekt Studium zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem terenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin. Ponadto w miejscach lokalizacji budynków oraz infrastruktury komunikacyjnej następuje degradacja istniejącej szaty roślinnej. Jednocześnie w otoczeniu terenów zurbanizowanych zmieniają się warunki siedliskowe szaty roślinnej oraz wprowadzana jest nowa zieleń urządzona. W zakresie projektowania zieleni towarzyszącej zabudowie, ważny jest odpowiedni dobór wprowadzanych gatunków (przede wszystkim gatunków rodzimych, zgodnych z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi). Jednocześnie wskazane jest, aby w ramach inwestycji ograniczać wycinkę terenów leśnych do niezbędnego minimum, ze względu na ich rolę ochronną.

Projekt Studium obejmuje tereny wchodzące w obszar chroniony, t.j. Obszar Natura 2000 – OZW PLH 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”, Obszar Natura 2000 – OSO PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy”. Cele ochrony ww. obszarów są realizowane poprzez zasady określone zapisami projektu Studium, które dążą do ochrony walorów krajobrazowych terenu, prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami przyrody oraz kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i rozwijanie funkcji zgodnie z możliwościami środowiska. W projekcie studium na obszarach położonych na Obszarze Chronionego Krajobrazu, rezerwacie oraz na obszarze ścisłej ochrony i Natury 2000 zaplanowano tereny lasów – ZL, uwzględniając przepisy odrębne i aktualne zagospodarowanie tych terenów.

Należy zauważyć, iż tereny przewidziane pod zabudowę odnoszą się do terenów już zainwestowanych, zatem sankcjonują stan istniejący. Na projektowanych terenach M, w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy” istnieje już zabudowa jednorodzinna, w tym zagrodowa i w tym zakresie ich przeznaczenie oraz użytkowanie terenu się nie zmienia. Nie wpływają one na integralność obszaru chronionego, a dodatkowo usystematyzowane zapisy w zakresie zagospodarowania nowych terenów budowlanych, ochrony środowiska i prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powinny przyczynić się do poprawy stanu środowiska, zarówno w zakresie odprowadzania ścieków, jak i ochrony powietrza i powierzchni ziemi.

Ponadto, w Studium nie wprowadza się kolidujących z celami ochrony obszarów Natura 2000 ustaleń.

Wszystkie działania inwestycyjne, prowadzone w granicy z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy”, Rezerwatem „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”, oraz

obszarami Natura 2000 powinny uwzględniać przepisy odrębne, w tym: plany ochrony dla OChK i rezerwatu oraz plan zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Realizacja zapisów Studium wpłynie na faunę obszaru analizowanego poprzez zwiększenie udziału terenów zabudowy i otwartych, zainwestowanych. Niemniej jednak wprowadzane przeznaczenie ma uzupełnić już istniejące w sposób planowy, w dbałości o walory przyrodnicze i krajobrazowe danego terenu, pozostawiając niezbędne połączenia przyrodnicze. Ponadto obecność ludzi często wpływa pozytywnie na świat zwierzęcy poprzez dbałość i dożywanie zwierząt.

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu Studium, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane w większości funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych przyczynia się do przekształcenia warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Ogólny wpływ na zmiany lokalnych warunków klimatycznych w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium ograniczy się do: hamowania przepływu mas powietrza z kierunków zachodnich w miejscach zwiększonej zabudowy, choć możliwość swobodnego przewietrzania terenu powinna pozostać. Ze względu na uszczelnienie części powierzchni terenu obecnie biologicznie czynnego zmniejszy się powierzchnia parowania. W okresie prowadzenia prac budowlanych nastąpi wzrost zapylenia, szczególnie w suche dni. Temperatura może ulec nieznacznemu wzrostowi w miejscach intensywniejszej zabudowy, a zabudowa wzdłuż cieków wodnych może przyczynić się do dłuższego zatrzymania chłodnych mas powietrza w dolinach rzecznych i tym samym cieplejszego powietrza nad nimi zalegającego.

Jak zostało przedstawione w pkt. 6.9 prognozy na terenie Gminy nie prowadzono pomiarów akustycznych, jednakże w 2006 roku prowadzone one były przez oddział WIOŚ Poznań w 10 punktach pomiarowych w Ostrowie Wielkopolskim, zatem dane te można potraktować jako ważne dla obszaru opracowania. Przekroczenia dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia miały miejsce przy ul. Sienkiewicza, Partyzanckiej i Wrocławskiej w Ostrowie Wielkopolskim. Przekroczenia normy oscylowały od 3,4 dB do 8,0 dB. Największe natężenie ruchu odnotowano na drodze krajowej nr 11 oraz drodze wojewódzkiej nr 445.

W związku z tym wymaga to koniecznego zmniejszenia natężenia ruchu, ograniczenia prędkości ruchu (graniczna prędkość 55km/h), ekranów akustycznych, cichych nawierzchni (asfalt porowaty (PA), dwuwarstwowe nawierzchnie porowate, MNU- mieszanka o nieciąglym uziarnieniu lub SMA- mastyks grysowy, mieszanka z dodatkiem gumy) lub jeszcze innych środków technicznych, technologicznych i organizacyjnych niwelujących to negatywne oddziaływanie.

W zapisach Studium przyjęto realizację dalszych etapów budowy obwodnicy miasta (S11) drogi ekspresowej, rozbudowę (poszerzenie) dróg krajowych i wojewódzkiej ze względu na wciąż rosnące natężenie ruchu pojazdów oraz modernizację poszczególnych istniejących dróg gminy. Tym samym należy zwrócić uwagę, że na etapie tworzenia planu miejscowego lokalizacja ta musi być już ustalona, a w nim uwzględnione tereny podlegające ochronie przed hałasem. Stąd należy zwrócić uwagę, na przeznaczenie określone w projekcie Studium terenów komunikacji. Postulowane jest, aby przebiegały one w maksymalnej możliwej odległości od terenów, które wymagają ochrony przed hałasem i zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112 tekst jednolity). Bezpośrednie sąsiedztwo terenów wymagających ochrony przed hałasem będzie powodować uciążliwości dla mieszkańców lub osób użytkujących te tereny. W celu ich uniknięcia lub minimalizacji niezbędne będzie stosowanie odpowiednich środków organizacyjnych, technicznych i technologicznych (ciche nawierzchnie, ronda, ekrany akustyczne), które mogą znaczenie podnieść koszt przeprowadzenia obwodnicy.

W celu poprawy higieny powietrza w zapisach projektu ustalono, aby dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii np. energii z wiatru, energii słonecznej, energii z biomasy. Jedyne uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą

wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Projektowane i istniejące zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu Studium powinno wszelkie oddziaływanie ograniczać do terenów, na których dana inwestycja jest lub będzie realizowana lub będzie mieć niewielki wpływ lokalnie.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego, niemniej jednak ich efekt będzie skumulowany. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt Studium określa postępowanie w zakresie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów, i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się między innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych oraz wprowadzaniem roślin introdukowanych w prywatnych ogrodach i na terenach zieleni.

Tereny leśne zajmują ok. 28% powierzchni Gminy. Uwzględniając, iż większa część znajduje się w granicach terenów objętych ochroną prawną, dla zapewnienia wymiany energii ekologicznej, zachowania najcenniejszych zbiorowisk naturalnych, flory i fauny, zwiększenia pojemności środowiska na przekształcenia, poprawy walorów klimatycznych i krajobrazowych istotne jest systemowe kształtowanie obszarów zieleni. Dlatego też w Studium określono zasady kształtowania i ochrony zieleni, do których należą m.in.:

- utrzymywanie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zurbanizowanych w formie korytarzy zieleni,
- zachowanie odległości zabudowy od akwenów wodnych, pozwalającej utrzymać równowagę ekologiczną oraz zapewnienie przynajmniej częściowej dostępności brzegów największych zbiorników dla korzystających z rekreacji,
- zachowanie ciągłości ochrony systemów terenów otwartych, parków i terenów rekreacyjnych oraz terenów rolnych,
- zachowanie i ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych wzdłuż doliny rzeki Warty poprzez odpowiednie kształtowanie ich struktury przyrodniczej (wyłączanie z zadrzewień i zalesień terenów łąk i pastwisk, pozostawiając je w dotychczasowym użytkowaniu),
- zachowanie i ochronę przeciwoerozyjną zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, miedzi, żywopłotów, pasm łąk, drobnych płątów roślinności bagiennej, niewielkich śródpolnych zbiorników wodnych i mokradeł stanowiących miejsca ostoju dla zwierząt i roślin,
- w miarę możliwości przestrzennych stosowanie zasady omijania istniejących drzew przydrożnych przy projektowaniu, budowie i przebudowie dróg, po uprzedniej inwentaryzacji,
- bezwzględną ochronę pomników przyrody, oraz starych drzewostanów dębowych na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków- Rochy”,
- bezwzględną ochronę drzewostanów zabytkowych parków, większych skupisk zieleni o charakterze parkowym,
- prowadzenie regularnej odbudowy i konserwacji rowów melioracyjnych, w celu podtrzymania lub przywrócenia bogactwa flory wodnej, błotnej i zmienno-wilgotnej, łąkowo – pastwiskowej.
- stałe uzupełnianie ubytków drzewostanu na terenach objętych ochroną

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Studium niosą za sobą dążenie do rozwoju infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko. Ponadto projekt Studium także zapewnia dbałość o tereny zabytkowe, co będzie pozytywnie oddziaływać na obecnych i przyszłych mieszkańców. W przypadku nowej lokalizacji funkcji usługowej lub produkcyjnej, należy na etapie planu miejscowego rozstrzygnąć charakter działalności, która będzie najmniej kolizyjna z zabudową mieszkaniową oraz zasady takiego zagospodarowania, aby budynki będące miejscem prowadzenia spokojniejszej działalności były lokalizowane bliżej zabudowy mieszkaniowej, a te o znacznej uciążliwości w oddaleniu.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt Studium w swoim zakresie wpłynie na krajobraz poprzez zmiany krajobrazu naturalnego na tereny zabudowane. Głównie dotyczy to otwartych terenów rolniczych oraz terenów przeznaczonych pod elektrownie wiatrowe, które niewątpliwie staną się dominanta krajobrazową. Wzdłuż miejscowości, gdzie wyznaczone zostały obszary intensywniejszych przekształceń i zainwestowania, nastąpi miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej.

Przed zaburzeniem ciągłości systemu przyrodniczego, charakterystycznej topografii terenu, a także układu urbanistycznego i ruralistycznego, ustalenia Studium wprowadzają zapisy, takie jak: tereny zielone należy łączyć spójnym systemem zieleni urządzonej i krajobrazowej, celem poprawy wizerunku i walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych jak i z nimi sąsiadujących terenów rolnych, objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej, tereny eksponowane, punkty widokowe i panoramy należy podkreślać poprzez ich włączanie w system połączeń pieszych i rowerowych, obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej należy nadawać formy architektoniczne, które będą harmonizować z otoczeniem, ograniczenie lokalizacji na całym obszarze gminy obiektów wymagających makroniwelacji i znacznych przekształceń topografii terenu, nowe uzbrojenie oraz ciągi komunikacyjne należy prowadzić z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych i wypoczynkowych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody. Natomiast wprowadzana zapisami projektu Studium ochrona obiektów zabytkowych może przyczynić się do rewitalizacji parków zabytkowych i cmentarzy, co wpłynie niewątpliwie na poprawę walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Gmina Ostrów Wielkopolski jest uboga w surowce mineralne. Na jej terenie występują udokumentowane złoża: gazu ziemnego - w południowo - zachodniej części opracowania (m. Radziwiłów) i południowo – wschodniej części (m. Wysocko Wielkie), a także złoża kruszywa naturalnego (okolice Kwiatkowa) i piasków (m. Karski i Pruślin). W większości przypadków wydobywanie ma charakter lokalny i zabezpiecza potrzeby mieszkańców gminy, stąd zapisy projektu Studium... uwzględniają jedynie położenie na obszarze Gminy terenów rozmieszczenia poszczególnych złóż.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt Studium obejmuje swoim zasięgiem strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Zapisy Studium w sposób szczegółowy odnoszą się do kierunków ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Studium przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, rewitalizację terenów zabytkowych parków, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów krajobrazowych gminy, a przez to wzrostu jej atrakcyjności.

Jednocześnie zapisane w projekcie Studium funkcje nie mają powodować uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Zapisy Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie Studium zagospodarowanie będzie mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niesie za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć zapisy projektu Studium dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż jest to aktualizacja obowiązującego Studium..., na potrzeby spójności ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w stosunku do obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski. Tym samym stanowi ona alternatywę dla już istniejącego dokumentu. Analizowany projekt Studium uwzględnia wnioski władz miasta, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne. Ponadto projekt Studium jest dostosowany do obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska oraz zasad polityki ekologicznej.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, dolesianie, ochronę obszarów chronionych. Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy obecnym stanie zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem jest dobry. Zapisy projektu Studium omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji. Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczająco restrykcyjne, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy.

Jednocześnie realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikająca z zakresu Studium... nie spowoduje istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów objętych ochroną, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 tekst ujednolicony). W przypadku realizacji inwestycji celu publicznego o charakterze lokalnym, jak i ponadlokalnym, w tym: modernizacja istniejącej linii systemu kolei międzyregionalnej – nr 272 Kluczbork – Ostrów Wielkopolski – Jarocin – Poznań Główny, realizacja obwodnicy Ostrowa Wielkopolskiego – droga ekspresowa S11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wielkopolski – Kępno – Tarnowskie Góry – autostrada A1, przebudowa i modernizacja drogi krajowej nr 25 (budowa drugiej jezdni na odcinku Ostrów Wielkopolski – Konin), w zakresie ogólnym to dostosowanie dróg krajowych nr 25 i 36 do klasy dróg głównych ruchu przyspieszonego (GP), przebudowa i modernizacja drogi wojewódzkiej oraz budowa rurociągu paliwowego z Ostrowa Wielkopolskiego do Wrocławia przebiegającego przez teren gminy Ostrów Wielkopolski – jako dalsza rozbudowa rurociągowego systemu rozprowadzania paliw Zakładu Produkcyjnego w Płocku w kierunku południowo zachodniej części kraju. Istotne będzie zastosowanie środków technologicznych prowadzących do

nieprzekształcania znacząco rzeźby terenu i na pozostawienie jak największych powierzchni siedlisk w stanie nienaruszonym. Dla zabezpieczenia przed hałasem konieczne będzie wykonanie ekranów akustycznych dla terenów wymagających ochrony przed hałasem oraz niwelujących negatywne oddziaływanie w tym zakresie na zwierzęta przemieszczające się na terenach sąsiadujących z obszarami chronionymi. Bardzo ważne będzie również prowadzenie samej budowy w sposób nie kolidujący z okresami lęgowymi zwierząt oraz szybka odbudowa siedlisk w sąsiedztwie trasy, a naruszonych w czasie prowadzenia robót budowlanych.

Ze względu na fakt lokalizacji na obszarze gminy Ostrów Wielkopolski oczyszczalni ścieków – tereny oznaczone symbolem NO oraz teren składowania odpadów – symbol NU, istotne jest, aby uciążliwości od nich pochodzące były w odpowiedni sposób niwelowane. Powinny powstać dodatkowe nasadzenia ochronne, niwelujące ewentualne odory pochodzące z procesu oczyszczania, a osady z tego procesu powinny być suszone i składowane w sposób uniemożliwiający przenikanie ich odcieków do gruntu oraz ograniczający wydostawanie się substancji odorowych poza teren oczyszczalni. Jednocześnie obiekty te powinny podlegać modernizacji w miarę rozwoju nowej infrastruktury kanalizacyjnej.

Ponadto w kierunkach Studium wyznacza się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię odnawialną źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW – symbol P*, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Strefy ochronne winny być uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Strefa wyznacza się ze względu na możliwe oddziaływanie akustyczne planowanych elektrowni wiatrowych i określa ona przedział między izolacją 40db do 45db. Zgodnie z przepisami odrębnymi obszar objęty powyższą strefą powinien zostać wyłączony z dolesienia oraz z zabudowy, z dopuszczeniem wyłącznie lokalizowania zabudowy zagrodowej na wyznaczonych terenach RM. Teren strefy ochronnej powinien pozostać użytkowany rolniczo lub zagospodarowany niską roślinnością.

Wyznaczono odległości lokalizacji poszczególnych turbin wiatrowych od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych, w poziomie nie mniejsze niż:

- 12,5 m od osi linii nn-0,4 kV do średnicy koła wiatrakowego;
- 15,0 m od osi linii SN-15 kV (20 kV) do średnicy koła wiatrakowego;
- 3*średnica koła wiatrowego od skrajnego przewodu linii o napięciu 110 kV nie posiadającej specjalnych amortyzatorów do tłumienia drgań do posadowienia wiatraka;
- średnica koła wiatrowego od skrajnego przewodu linii o napięciu 110 kV posiadającej specjalne amortyzatory do tłumienia drgań do posadowienia wiatraka.

Jednocześnie zawarto wytyczne zapisy dla projektantów sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów na funkcje elektrowni wiatrowych.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów Studium... w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż Studium... stanowi dokument strategiczny, ale nie dający podstaw do realizacji zaproponowanych kierunków rozwoju. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Ostrów Wielkopolski. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są

publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce, wydawanym co roku.

Ze względu na umożliwienie zapisami projektu Studium ekspansji zabudowy na terenach rolniczych, należy przestrzegać wytycznych zapisanych ww. projekcie studium, głównie dotyczących nowo wydzielonej powierzchni działki, ilości terenu biologicznie czynnego oraz przestrzegać linii zabudowy od lasu, dla inwestycji sąsiadujących z obszarami chronionymi i innymi terenami leśnymi.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów Studium. Sporządzający Studium... może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski. Opracowywany projekt Studium... został wywołany uchwałą Nr V/37/2015 Rady Gminy Ostrów Wielkopolski z dnia 26 marca 2015r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Gminy Ostrów Wielkopolski zawierający ustalenia tekstowe, a także rysunek projektu Studium... w skali 1 : 10000.

Tereny przeznaczone pod zabudowę, to tereny stanowiące kontynuację dotychczasowej wiodącej funkcji gminy tj. mieszkalnictwo niskiej intensywności oraz uprawy rolne z dbałością o ład przestrzenny i jakość przestrzeni publicznych oraz dążenie do uzyskania wyższych standardów zamieszkania, a także zapewnienia wysokiego poziomu usług dla jego mieszkańców z zachowaniem obecnego charakteru gminy. Jako funkcje uzupełniające wprowadzono do projektu studium m.in. usługi nieuciążliwe towarzyszące zabudowie mieszkaniowej oraz usługi sportu i rekreacji. Ponadto wyznaczono również strefy rozwoju gospodarczego dla baz produkcyjno – magazynowych i obiektów wysokich technologii. Równocześnie ze względu na położenie gminy względem obszarów chronionych tj. częściowo na terenach Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszarów Natura 2000 w zapisach studium wprowadzono ustalenia mające na celu chronić potencjał środowiska naturalnego, stąd projekt Studium będzie miał przede wszystkim znaczenie w kontekście ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, przy uwzględnieniu panujących tendencji w kształtowaniu przestrzeni i potrzeb rozwojowych Gminy.

W ww. projekcie Studium ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1) Tereny przeznaczone pod zabudowę

Tereny przeznaczone pod zabudowę to tereny inwestycyjne gminy Ostrów Wielkopolski w tym tereny już zainwestowane (w tym tereny, dla których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne) oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

M – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

U – tereny zabudowy usługowej,

Uk – tereny zabudowy usługowej – kultu religijnego,

US – tereny sportu i rekreacji,

UO – tereny zabudowy usługowej – usług oświaty,

UP – tereny zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obiekty wysokich technologii,

RU – tereny obsługi produkcji rolnych, hodowlanych, ogrodnich oraz gospodarstw leśnych i rybackich;

- 2) Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania to tereny, na których dopuszczona jest zabudowa, ale o ograniczonej intensywności oraz adekwatnym do szczególnej specyfiki terenu charakterze czy funkcji.

Do terenów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

- ZP – tereny zieleni urządzonej – parki,
ZC – teren cmentarza,

Tereny infrastruktury technicznej tj.:

- KL – teren lotniska,
KS – tereny urządzeń komunikacji,
W – teren infrastruktury technicznej - wodociągi,
E – teren infrastruktury technicznej – energetyka,
T – teren infrastruktury technicznej – telekomunikacja,
NU – teren składowania odpadów,
NO – teren oczyszczania i neutralizacja ścieków,
PG – teren wydobywania złóż,
P* – potencjalne tereny wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii – elektrownie wiatrowe.

- 3) Tereny wyłączone z zabudowy

Do terenów wyłączonych z zabudowy zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

- ZL – tereny lasów,
ZL* – tereny dolesień,
R – tereny rolne,
oraz oznaczone graficznie na rysunku Studium jako:
- tereny wód powierzchniowych, zbiorników wodnych.

Celem wskazania terenów wyłączonych z zabudowy jest ochrona przed zabudową przede wszystkim istniejącego potencjału przyrodniczego oraz powstrzymanie urbanizacji na terenach zieleni oraz terenach rolnych.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy Ostrów Wielkopolski o powierzchni ok. 207,0 km². Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizycznogeograficzne wg Kondrackiego obszar gminy należy do prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej, mezoregionu Wysoczyzna Kaliska.

Tereny gminy nie posiadają dużych deniwelacji terenu. Wysokości względne pomiędzy dnami dolin a kulminacjami płatów wysoczyznowych są niewielkie i wynoszą od 20m do 60m. Obszar opracowania znajduje się na wysokości od ok. 120m n.p.m w północno-wschodniej części, do ok. 155m n.p.m kierując się na południowy zachód.

Gmina pod względem geologicznym położona jest w obrębie Monokliny Przedsudeckiej, gdzie podłoże zbudowane jest ze skał permsko – mezozoicznych: piaskowców i ilów jury dolnej (liasu), mułowców jury środkowej (doggeru) oraz wapieni i margli jury górnej (malmu), które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych.

Większa część gminy położona jest w strefie występowania piasków i żwirów wodnolodowcowych stadiu mazowiecko-podlaskiego zlodowacenia środkowopolskiego. W dnie doliny Ołoboku w osady te włożone są młodsze mułki, piaski i żwiry, związane z holoceniską działalnością tej rzeki. W strefie niższych teras

doliny wśród tych ostatnich osadów występują holocenyjskie torfy, powstałe w pierwotnie wypełnionych wodą, a następnie zarastających roślinnością wodną obniżeniach odciętych zakoli meandrowych Ołoboku (tzw. starorzecza).

Mięższczość osadów czwartorzędowych w obrębie struktury doliny osiąga od 130 do ok. 200 m. Osady trzeciorzędowe, zalegające pod czwartorzędowymi, zbudowane są w górnej części z ilów, mułków i piasków młodszego neogenu, a niżej z ilów, mułków, mułowców, węgla brunatnych oraz piasków z przerostami węgla, piaskowców i żwirów. Gmina Ostrów Wielkopolski jest uboga w surowce mineralne. Na jej terenie występują udokumentowane złoża: gazu ziemnego - w południowo - zachodniej części opracowania (m. Radziwiłów) i południowo - wschodniej części (m. Wysocko Wielkie), a także złoża kruszywa naturalnego (okolice Kwiatkowa) i piasków (m. Karski i Pruślin). Gmina Ostrów Wielkopolski leży na pograniczu dorzeczy Odry i Warty. Północna część gminy należy do dorzecza Warty. Głównymi ciekami wody z tego obszaru jest płynący równoleżnikowo Ołobok (5,7km) i jego dopływy - Niedźwiada i Struga Ostrowska. Pozostała część gminy leżąca na zachód od miasta należy do dorzecza Odry. Największym ciekim na tym terenie jest dopływ Baryczy - Kuroch (4,9km), który płynie w kierunku północnym. Do wód powierzchniowych na terenie gminy Ostrów należą również wody stojące, stawy oraz rowy. Powierzchnie zadrzewione i zakrzewione występują głównie w zachodniej części gminy, pokrywając się z obszarami Natura 2000 PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, PLB 300002 „Uroczyska płyty Krotoszyńskiej” oraz rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”. Oprócz zieleni naturalnej istotne znaczenie dla krajobrazu gminy Ostrów Wielkopolski ma zielenie urządzone występujące w parkach wiejskich towarzyszące zabudowaniom podworskim i folwarcznym oraz na terenach zabytkowych cmentarzy. Fauna Ostrowa Wielkopolskiego jest typowa dla krajobrazu nizinny Polski. Na terenach leśnych i rolnych występują jelenie, daniel, sarny i dziki. Z ssaków drapieżnych do pospolitych należą: łasica, tchórz i lis, rzadszymi są: borsuk, kuna leśna i wydra. W gminie oprócz pospolitych gatunków ptaków, takich jak szpak, wróbel, myszołów zwyczajny czy jastrząb, można spotkać pustułkę oraz kanię czarną i rdzawą. Z ptaków wodnych występują tu: kaczka krzyżówka, głowienka i łyska, a także koloniami gnieździąca się mewa śmieszka. Najbardziej wartościowym obszarem na terenie gminy, pod względem faunistycznym są obszary Natura 2000 PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie” (obszar ptasi), oraz PLB 300002 „Uroczyska płyty Krotoszyńskiej” (obszar siedliskowy).

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego gmina Ostrów Wielkopolski położona jest w obrębie Dzielnicy Łódzkiej, która stanowi strefę przejściową między nizinami a Wyżyną Małopolską. Z kolei według regionalizacji klimatycznej przedstawionej przez A. Wosia gmina znajduje się w Regionie Południowowielkopolskim (R-XVI). Kraina ta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Roczne sumy opadów wahają się od 500 do 600mm.

Klimat akustyczny środowiska obszaru opracowania kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy i kolejowy. Na terenie Gminy nie prowadzono pomiarów akustycznych, jednakże w 2006 roku prowadzone one były przez oddział WIOŚ Poznań w 10 punktach pomiarowych w Ostrowie Wielkopolskim, zatem dane te można potraktować jako ważne dla obszaru opracowania. Hałas komunikacyjny występuje również wzdłuż dróg wojewódzkich. Szczególną uwagę należy zwrócić na drogę wojewódzką nr 445 Odolanów - Ostrów Wielkopolski.

Na obszarze gminy Ostrów Wielkopolski zostały wyznaczone następujące formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. i są to: Obszar Natura 2000 - OZW PLB 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”, Obszar Natura 2000 - OSO PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków - Rochoy” oraz pomniki przyrody. Na terenie gminy znajduje się szereg obiektów nieruchomych posiada wpis do rejestru zabytków oraz znajduje się w gminnej ewidencji zabytków. Występują także stanowiska archeologiczne.

Druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu Studium w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski spowodują realizację inwestycji wpływających na środowisko na analizowanym obszarze, ale nieznacznie w jego otoczeniu. Potrzeba opracowania projektu Studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrów Wielkopolski wynika z konieczności jego aktualizacji i wprowadzenia spójności jego ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w szczególności w zakresie zadań wynikających m.in. z:

- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2010,
- Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012 – 2017,
- Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska gminy Ostrów Wielkopolski na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013-2016,
- Europejskiej sieci Ekologicznej Natura 2000,
- Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrów Wielkopolski, w ramach realizacji zadania wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Ponadto dokument ten należy dostosować do zmieniającej się sytuacji społeczno – gospodarczej, procesów demograficznych oraz zamierzeń inwestycyjnych. Jednocześnie ustalenia Studium wymagają aktualizacji wynikających ze zmian w obowiązujących przepisach prawa, m.in. w:

- ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015r. poz. 199 tekst jednolity ze zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 909),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 tekst jednolity),
- ustawie z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 tekst jednolity),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015r. poz. 1651 tekst ujednolicony),
- ustawie z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21 z późn. zmianami),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 196 ze zm.).

Zmiany te dotyczą przede wszystkim uwzględnienia obszarów specjalnej ochrony, problematyki odnawialnych źródeł energii, ochrony przeciwpowodziowej.

W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu Studium, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, ochrony terenów zieleni.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu Studium są wytyczne określające maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu Studium... zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Wprowadzone ustalenia Studium... określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych. Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami Studium funkcji terenu.

Projekt Studium zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem terenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin.

Projekt Studium obejmuje tereny wchodzące w obszar chroniony, t.j. Obszar Natura 2000 – OZW PLH 300002 „Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej”, Obszar Natura 2000 – OSO PLB 300007 „Dąbrowy Krotoszyńskie”, Rezerwat „Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy”. Cele ochrony ww. obszarów są realizowane poprzez zasady określone zapisami projektu Studium, które dążą do ochrony walorów krajobrazowych terenu, prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami przyrody oraz kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i rozwijanie funkcji zgodnie z możliwościami środowiska.

Realizacja ustaleń projektu Studium, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane w większości funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych przyczynia się do przekształcenia warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego, niemniej jednak ich efekt będzie skumulowany. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt Studium określa postępowanie w zakresie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów, i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się między innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych oraz wprowadzaniem roślin introdukowanych w prywatnych ogrodach i na terenach zieleni.

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenia nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Studium niosą za sobą dążenie do rozwoju infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko.

Ponadto projekt Studium także zapewnia dbałość o tereny zabytkowe, co będzie pozytywnie oddziaływać na obecnych i przyszłych mieszkańców.

Projekt Studium w swoim zakresie wpłynie na krajobraz poprzez zmiany krajobrazu naturalnego na tereny zabudowane. Głównie dotyczy to otwartych terenów rolniczych oraz terenów przeznaczonych pod elektrownie wiatrowe, które niewątpliwie staną się dominanta krajobrazową. Wzdłuż miejscowości, gdzie wyznaczone zostały obszary intensywniejszych przekształceń i zainwestowania, nastąpi miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej.

Gmina Ostrów Wielkopolski jest uboga w surowce mineralne. Na jej terenie występują udokumentowane złoża: gazu ziemnego - w południowo - zachodniej części opracowania (m. Radziwiłów) i południowo – wschodniej części (m. Wysocko Wielkie), a także złoża kruszywa naturalnego (okolice Kwiatkowa) i piasków (m. Karski i Pruślin). W większości przypadków wydobywanie ma charakter lokalny i zabezpiecza potrzeby mieszkańców gminy, stąd zapisy projektu Studium... uwzględniają jedynie położenie na obszarze Gminy terenów rozmieszczenia poszczególnych złóż.

Projekt Studium obejmuje swoim zasięgiem strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Zapisy Studium w sposób szczegółowy odnoszą się do kierunków ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Studium przyczyni się do poprawiania stanu technicznego obiektów zabytkowych, rewitalizację terenów zabytkowych parków, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów krajobrazowych gminy, a przez to wzrostu jej atrakcyjności.

Zaproponowane w projekcie Studium zagospodarowanie będzie mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niesie za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć zapisy projektu Studium dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż jest to aktualizacja obowiązującego Studium..., na potrzeby spójności ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w stosunku do obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrów Wielkopolski. Tym samym stanowi ona alternatywę dla już istniejącego dokumentu.

Zapisy Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.